

● LÕUNA-LÄÄNEMAA LÄINUD

Lihula ja Hanila rahvas lubab läänlasteks jääda

Neljapäeval otsustas valitsus, et Varblast, Koongast, Hanilast ja Lihulast moodustuv Lääneranna vald hakkab kuuluma Pärnumaa koosseisu.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Peaminister Jüri Ratase sõnul eelnes otsusele tõsine arutelu – nii mõnigi minister ütles, et Läänemaa jääb oluliselt väiksemaks. Otsust tehes lähtus valitsus siiski ühinejate tahtest – volikogud olid avaldanud soovi, et Lääneranna vald arvatakse Pärnumaa koosseisu.

Ei pea kohvreid pakkima
Lääne Elu käis eile uurimas, mida arvavad valitsuse otsusest Lõuna-Läänemaa inimesed. Kuigi Lihula ja Hanila vallajuhid tervitasid valitsuse otsust arvata tulevane Lääneranna vald Pärnumaa koosseisu, lubavad Lõuna-Läänemaa inimesed end ka edaspidi läänlasteks pidada. Küsitlesime väikesel ringsõidul kokku 15 täiesti juhuslikult valitud lõunalaanlast Kõmsil, Tuudil, Lihulas ja Kirblas paikades, kus maal rahvast leidub: poes, poes ees, raamatukogus. 15st kaks olid veendunud, et Pärnumaa alla minek on hea mõte, kahel oli ükskõik. Kümmele oli Pärnumaa alla mineku vastu.

„See on absurd. Kes selle üldse välja mõtles?! Ega rahva käest küsitud! Mina ei tea mitte kedagi, kes oleks selle poolt,” ütles Tuudil Lääne Elule Ülvi. Ülvi on

Ühinemise rahvahääletus

Lihula, Hanila, Koonga ja Varbla valla ühinemise rahvahääletusel osales Lihulas 8,6 protsenti hääleõiguslikest kodanikest (167 inimest). 128 inimest oli ühinemise poolt. Hanilas käis hääletamas 9,2 protsenti (119 inimest). 94 inimest oli ühinemise poolt.

Lõuna-Läänemaal sündinud ja kasvanud ning elab seal tänini. Vaadanud neljapäeva õhtul uudiseid, mõtles Ülvi, et kolib ära Saaremaale, kus tal on väike maja. „Hakkan siis juba saarlaseks. Seal vähemalt ei muutu midagi,” ütles Ülvi.

Jüri Kõmsi poe ees ütles, et on Lõuna-Läänemaal elanud rohkem kui 40 aastat ja Haapsalus paarkümmend aastat – tunneb Haapsalut ja Hanila kanti läbi ja lõhki. „Kui Pärnumaa, siis Pärnumaa, ega otsusele kätt ette pane, aga mina pean ennast läänlasteks,” kinnitas Jüri.

Ka Tuudi raamatukoguhoidja Luule ütles, et tema on ennast eluaeg lõunalaanlasteks pidanud ja teeb seda ka edaspidi. „Mind valitsuse otsus ei sega. Olen harjunud Haapsalus asju ajamas käima ja käin Haapsalus ka edaspi-

Ellen.

di,” ütles Luule. Peale Tuudi raamatukogu töötab Luule ka Lihula raamatukogus ja puutub kokku paljude inimestega. „Vanemad Lihula inimesed on Pärnumaa alla minekule täielikult vastu. Neile on Lõuna-Läänemaa ja Läänemaa väga tähtis. Nooremad inimesed ei arva üldse mitte midagi. Igaühel oma elu ja tegemised,” ütles Luule.

„Läänlane jääb läänlasteks, ükskõik, mis nimi seal ees on. Kui keegi on olnud seitse põlve läänlane, siis see ei muutu. Ei pea hakkama kohvreid pakkima ja Pärnumaale kolima,” ütles Lihula ja Metsküla raamatukoguhoidja Tiina.

Pärnumaa koosseisu minekut tervitas aga Mulgimaalt Lõuna-Läänemaa kolinud Malle. „Nii või teisiti käisin Pärnus asju ajamas ja poes,” ütles Malle. Küsimusele, kas ta edaspidi ütleb end

5 • URMAS LAURI

Villu.

elavat, kas Pärnu- või Läänemaal, vastas Malle: „Ikka Lihulas. Seni olen öelnud, et elan Lihulas ja edaspidi ütlen ka, et Lihulas!”

● Lihula vallavanem Varje Ojala-Toos: „Valit- suse neljapäevane otsus oli asjade loogiline käik.”

Lääneranna valla arvamine Pärnumaa koosseisu meeldis ka Koonga prouale Ellenile, kes oli tulnud Lihulasse apteeki ja poodi. Koongas apteeki pole ja pood on pisem, nii et Ellen käib korra nädalas Lihulas. „Koonga rahval on hea meel, et jääme Pärnumaa alla. Meie ei nurise, et saime uued kambad juurde,” ütles Ellen ühinemise kohta. Küsimusele, kas Koonga rahvas oleks olnud nõus Lääne-

Luule.

maa alla tulema, vastas Ellen: „Kindlasti poleks!”

„Mul ükskõik. Olgu ta Lääne- või Pärnumaa, nii ehk naa pole siin mitte midagi head,” ütles Villu Tuudi poe ees. „Siamaani olen läänlane olnud, eks siis tule edaspidi pärnakaks hakata!”

Sotsiaalmeedia kihab

Elav keskustelu Lihula ja Hanila Läänemaa koosseisust lahkumise kohta on puhkenud ka sotsiaalmeedias. Läänemaa kahanemise vastu on teravalt võtnud sõna ajakirjanikud Anneli Ammas ja Tiina Jaakson, riigikogu liige Andres Ammas, piiskop Tiit Salumäe, diakon Meelis Malk ja ajaloolane Ülla Paras. Lääne maavanem Neeme Suur saatis valitsusele palvekirja jätta Läänemaa lõhkumata. Detsembris algatas Lihula val-

Tiina.

la endine haridusnõunik Kersti Ajaots petitsiooni Lihula ja Hanila Läänemaa koosseisu jäämise toetuseks. Eilseks oli sellele alla kirjutanud üle 200 inimese. „Minu jaoks Lääneranda ei eksisteeri. Ei mõtetes ega südames,” ütles Ajaots Lääne Elule eile.

„Valitsuse neljapäevane otsus oli asjade loogiline käik. Lääneranna nimi ja maakondlik kuuluvus oli nelja valla kokkulepe. Valitsus on pidanud kinni oma lubadusest arvestada ühinejate taht. Nüüd läheme alustatuga edasi,” ütles Lihula vallavanem Varje Ojala-Toos. Sotsiaalmeedias puhkenud arutelu kohta ütles Ojala-Toos, et kogu ühinemise protsess on olnud avalik: rahva-koosolekud, volikogu istungid, ühinemisleping. „Kõik need kaks aastat, kui arvamused olid oodatud, millegipärast ei tekkinud diskussiooni,” märkis Ojala-Toos.

Maavalitsused lõpetavad uuest aastast tegevuse

Lääne maavalitsuse koridoris on seinal üheksa maavanema portreed. Enam neid ei lisandu. Valitsus otsustas neljapäeval, et maavalitsuste tegevus lõpetatakse 1. jaanuarist 2018 ja maavalitsuste ülesanded jagatakse omavalitsuste ja ministeeriumide vahel.

„Reformiga suurendame kohaliku tasandi otsustusõigust, loome selguse riigiasutuste ülesannete jaotuses,” ütles riigihalduse minister Mihhail Korb.

Kui esialgu oli rahandusministeeriumil plaanis maavalitsuste tegevus lõpetada 1. juulist 2018, siis valitsus otsustas liikuda ennaktempos ning maavalitsusi ei ole juba uuest aastast.

„Mina oleksin eelistanud selgemat regionaalvaldkonna eristamist,” ütles Lääne maavanem

Mihhail Korb.

URMAS LAURI

Neeme Suur ja lisas, et kuigi regionaalametit ei moodustata, luuakse rahandusministeeriumi piirkondlikud bürood.

Kuigi valitsus otsustas neljapäeval Läänemaa pindala oluliselt vähendada, liites Lõuna-Läänemaa Pärnumaaga, kinnitas Korb, et maakonnad säilivad riikliku haldamise üksusena, kus riik elanikele vajalikke teenuseid pakub. „Ükski teenus ära ei kao, kuid ühtlustub teenuste osutamise kvaliteet ja kättesaadavus,” ütles minister.

Ministeeriumide vastutusalasse jääb ennekõike eri valdkondades järelevalve korraldamine, maatoimingud, regionaalarengu programmide rakendamine ja riiklike planeeringute koostamine.

„Fakt on see, et maavalitsuste kaotamine loob vajaduse hulgalisteks [ülesannete] üleandmisteks,” arutles Suur.

„Omavalitsused peavad olema ka valmis neid vastu võtma, see tuleb saavutada juba hästi ruttu peale haldusreformi ning see on neile tõsine väljakutse. Läänemaa omavalitsuste liit peaks kindlasti oma tegevust jätkama, ümberkorraldused üle elama, et maavalitsustel oleks oma seniseid ülesandeid kuhugi üle anda.”

Neeme Suur peab oluliseks, et selle aasta jooksul saadaks selgust selles, mida tähendab riigimaja Läänemaa mõistes. „See saab olema üks tööne aasta kindlasti,” lausus maavanem Suur.

URMAS LAURI

ŠOTI

PIDU HAAPSALUS

21.-22.
jaanuar 2017

www.kultuurimaja.ee

ŠOTI KLUBI

TRIDENS

● JUHTKIRI

Läinud

Neljapäeval otsustas valitsus arvata Lihula, Hanila, Koonga ja Varbla vallast moodustuva Lääneranna valla Pärnumaa koosseisu põhjendusega „meest sõnast, härja sarvest”. Valitsus oli lubanud, et ühinemisel arvestatakse ühinejate tahet. Lihula, Hanila, Koonga ja Varbla juhid olid kokku leppinud, et jäädakse/minnakse Pärnumaa alla ja nii läks.

Ühest küljest on see arusaadav. Kaks aastat kestnud ühinemisprotsessi alguses ei tahtnud Lihula valla juhid Pärnumaa koosseisu minekust kuulda, Läänemaa poole ühinemisest aga ei tulnud midagi välja. Pärnumaa vallad omakorda ei andnud maakonna küsimuses järele. Ühineda aga tuli. Kui ehk Lihula ja Hanila juhtidele midagi ette heita, siis (näiliselt) liiga kergekäelist loobumist. Võimalik, et teisiti ei olnuks võimalik, kahjuks ei tea avalikkus sellest midagi, kui kirglikke vaidlusi ja kas sel teemal üldse peeti. Tõsi on aga see, et Lihula ja Hanila kooslus Koonga ja Varblaga on loomulikum ja loogilisem kui Martna ja Kullamaaga. Lihula ja Hanila ei kaota Läänemaast lahku lüües suurt midagi, küll aga kaotab Läänemaa – veerandi territooriumist ja 15 protsenti rahvastikust.

Hundid söönud, lambad terved oleksid vaid siis, kui Lääneranna vald oleks tekkinud sel kujul, nagu ta olema saab, aga ta oleks arvatud Läänemaa koosseisu. Kui me elaksime ideaalses maailmas, siis oleks vald nimetatud Lääneranna asemel Lihulaks. Paraku on maailm (Eesti ja Läänemaa sealhulgas) just sellised, nagu nad on. Miks otsustas valitsus kahan-dada kõige väiksemat mandrimaakonda ja kasvatada kõige suuremat? Tahe tahteks, aga keegi, valitsus näiteks, võiks ju näha laiemat pilti? Tõenäoliselt ei saa see küsimus kunagi mõistlikku vastust, elu aga läheb edasi. Isegi Läänemaal. Esialgu on Lihula ja Hanila veel Lääne maakonna koosseisus ja seda veel mõnda aega. Ja kuigi Lihula volikogu esimees on lubanud haldusterritoriaalse muudatuse kehtima hakkamisel silmapilk lõpetada Lääne Elu tellimise ning hakata tellima Pärnu Postimeest, kirjutab Lääne Elu Lihula ja Hanila elust ka edaspidi, ja nüüd ka Varbla ja Koonga omast.

● TEISED LEHED

Ministrite idee: Eesti 100 viib sada eestlast Narva elama

EESTI PÄEVALEHT. Valitsusel on mitu plaani, kuidas muuta Narva senisest rohkem Eesti linnaks. Üks osa on meelitada sinna rohkem eestlasi elama. „Kuna loome praegu Narva Vaba Lava, riigigümnaasiumi ja ka eestikeelset riigigümnaasiumi, eesti keele maja ja loomeinkubaatorit, siis sinna saaks teha vahva kogukonna. Oleks kunsti ja hariduse pool ning plaanis on ka sisekaitseakadeemia ületoomine, mis tooks omakorda uut hingamist juurde,” selgitas haridus- ja teadusminister Mailis Reps. „Sada eestlast hajuks ära keele maja, Vaba Lava ja muude uute ettevõtmiste vahel. Seda tuleks teha koos korteriplaani ja muuga.”

„Tõsi, Narvas on piinlikult vähe eestlasi (2,3% elanikkonnast) ja nende hulk võiks suurenedagi – kas või selleks, et kohalikel oleks, kellega eesti keelt harjutada. Aga kuidas aitab sellele kaasa kampaania „Sada eestlast Narva”? Selline justkui hoogtöö korras viimine tekitab kohalikes pigem trotsi,” leiab toimetuse juhtkirjas.

● LAUSELAEN

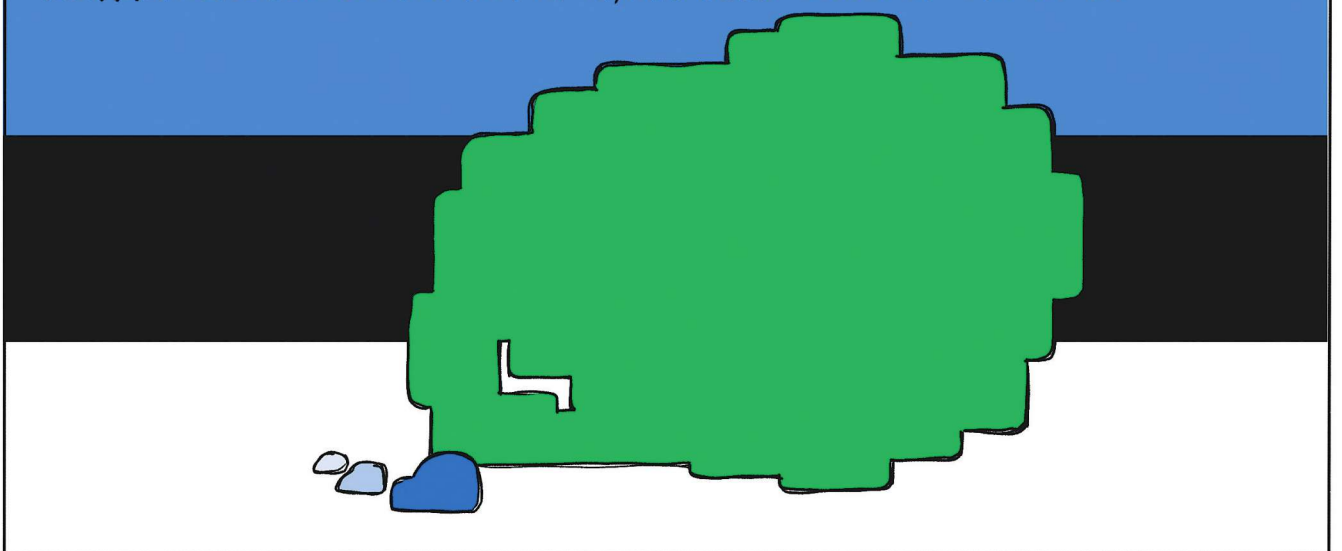
„Uue suve ürituste pärast helistatakse meile ammu. Majutuskohdades on suurem osa kohti juba broneeritud.”

Läänemaa Turismi juhataja Annika Mändla. LE, 12. jaanuar 2017

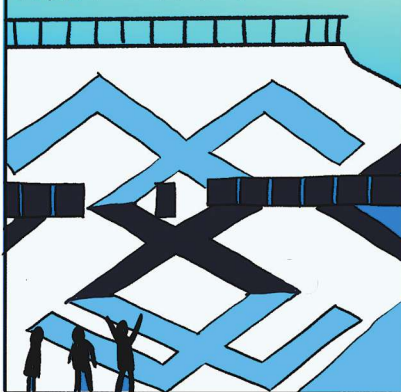
NÄDAL

06.01.2017

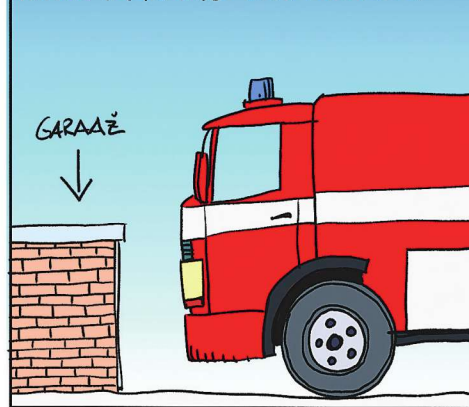
ESITLETI 200000-EUROST PLÄRAKAT, MIS POLE KUSKILT OTSAST ESTONISHING.

AGA PÄRNUMAAL JÄUDIS TÖLL KORRAKS VIRTU

JA LIHULAS EI MAHU UUS TULETÖRJE PAKKAUTO GARAAŽI ÄRA.

JA SIIS PUHUS TUUL ÜHEL PARILA MEHEL MÜTSI KAH VEEL VILTU.

Me peame sekkuma ohvrite kaitseks

Juba ammu pole ükski seaduseelnõu põhjustanud nii palju kohtunike pahameelepurskeid kui see karistusseadustiku muudatus.

Justiitsminister Urmas Reinsalu tahab selle seadusega kõik korduvalt kriminaalses joores (1,5 promilli) autot juhtinud kurjategijad vähemalt mõneks ajaks vangistada. Ülempiiriks on neli aastat, alampiiriks viis päeva vangistust.

Viiepäevane šokivangistus tundub muidugi naeruväärne karistus potentsiaalsele mõrvarile, kes ronib purjuspäi autorooli, olles sama teo eest kord juba kriminaalkorras karistatud. Eriti kummaline võib säärane leebus tunduda vanematele inimestele, kes mäletavad veel aega, kui isegi purjuspäi avalikus kohas larmamise eest viieteistkümneks päevaks arestikambrisse viidi.

Ometigi näivad kohtunikud olevat sellises šokis, justkui tahaks justiitsminister neid endid trellide taha pista. Kohtunikelt võetakse ära kaalutusõigus! Pere ainsat toitjat ei tohi vangistada! Meil pole isegi kohta, kuhu nii suur hulk vange ära mahutada! Seda laadi hädaldamist – osalt siirast, osalt demagoogilist – kostis lõppeval nädalal ka riigikogu opositsioonist.

Kõik need hädaldamised lähtuvad paraku kurjategija heaolust. Jah, ka kurjategija on inimene ja temalgi on inimõigused. Aga kes mõtleb võimalikele ohvritele? Kindlasti mitte kurjategija, kes purjuspäi oma surmarelva juhib. Raskes joores autorooli istumine ei ole kunagi juhus ega tahtmatu tegu. See on alati sihilik ja tahtlik kuritegu, mis ohustab paljude inimeste elu, tervist ja vara. Kas tõesti on kohutavalt ülekohtune panna mõneks päevaks vangi ühe pere ai-

KALLE MUULI
Isamaa ja
Res Publica Liit

nus toitja, kes on valmis ära tapma paljude teiste pere ainsad toitjad?

Kohtu kaalutusõigus ei kao ka uue seadusega kuhugi, see ainult väheneb ja väheneb mõistagi ainult ühe väga konkreetse kuriteo puhul. Kui seni sai korduvalt kriminaalses joores autot juhtinud kurjategijat karistada ka rahtrahviga või tingimisi vangistusega, siis uues seaduses seda võimalust enam pole. Karistuseks saab määrata ainult vangistuse, millest vähemalt osa tuleb ka reaalselt ära kanda.

Kohtu kaalutusõiguse vähendamise põhjus selle kuriteo puhul on ilmselge. Kohtunikel on seni olnud karistuste määramisel väga vabad käed, aga nad on seda vabadust halvasti kasutanud. Roolijoodikute ülbust ja masendav statistika näitab, et karistustest on seni väga vähe kasu olnud. Igal aastal istub kriminaalses joores autorooli üle poole tuhande kurjategija, kes kannavad juba karistust, aga ei hooli sellest põrmugi. Kohtu määratud karistused lihtsalt ei toimi, sest vangi pannakse ainult 2 protsenti roolijoodikutest, tingimisi karistused on aga joomaritele nagu hane selga vesi.

● Kohtunikelt võetakse ära kaalutusõigus! Pere ainsat toitjat ei tohi vangistada! Meil pole isegi kohta, kuhu nii suur hulk vange ära mahutada!

Milleni kohtunikele antud ülemäärane otsustusõigus liikluskuritegudes lõpuks viia võib, seda näitab hästi näiteks Oliver Kobingu kuritegu. See 23aastane noormees kandis liiklusrikkumise eest karistust, kuid istus sellegipoolest purjuspäi autorooli ja kihutas keset päist päeva Tallinna südalinnas punase fooritule ajal ristmikule. Vigastada sai kolmteist inimest, üks neist eluohtlikult, aga Harju maakohus ei näinud vähimatki vajadust panna ohtlik kurjategija kas või mõneks päevaks vangi, vaid määras talle karistuse tingimisi nagu ikka. Ringkonnakohus on selle kohutava vea nüüd õnneks parandanud, aga rahva õiglustunde ja maakohtu maine antud hoopis see olematuks ei tee.

Just niisugused avalikkusele sügavalt arusaamatud kohtuotsused ja masendav liikluskuritegude hulk on see, mis paneb mõtlema kohtutele antud suure otsustusvabaduse otstarbekuse üle. Asjatundjate hinnangul on Eestis iga päev autoroolis 1000–4000 purjus juhti. Igal aastal tabatakse ligikaudu 6000 roolijoodikut, neist umbes pooled on kriminaalses joores. Need arvud ei näita kahjuks juba aastaid vähenemise märke, nii nagu ei vähene ka roolijoodikute ohvrite arv. Niisuguses olukorras ei saa seadusandja istuda, käed rüpes. Me peame sekkuma – ennekoike muidugi ohvrite kaitseks, aga võib-olla ka selleks, et kaitsta kohtute mainet nende endi otsuste eest.

● AASTA SPORTLASED 2016

Läänemaa aasta sportlased on Vooremaa ja Kuusk

Spordiliit Läänela valis lõppenud aasta parimaks mees- ja naissportlaseks 54aastase jääpurjetaja Vaiko Vooremaa ja 31aastase epeevehkleja Kristina Kuuse.

KRISTJAN KOSK
kristjan.kosk@le.ee

Eile õhtul Taebla kultuuri- ja spordikeskuses peetud tänuüritusel oli klaasist karikat vastu võtnud Vooremaa. Kuusk viibis samal ajal treeninglaagris.

Maakonna parim mees- ja naissportlane selgusid spordiliidu juhatuse ja Läänemaal tegevsevate spordiklubide antud hääle summana. Kokku hääletas 18 spordiklubi. Läänela tegevjuht Ülle Lass sõnas, et parimaks valitud nominentide sportlik saavutus oli teistest nominentidest selgelt üle ja parima valikul kahtlusi ei tekkinud.

Vooremaa läinud aasta parimaks saavutuseks oli jaanuari lõpus Rootsisis Glani järvel peetud DN-klassi maailmameistrivõistlused jääpurjetamises, kui ta sai 160 sportlase konkurentsis kolmanda koha. Samal järvel peetud Euroopa meistrivõistlustel lõpetas jääpurjetaja 13. kohaga. Tegelikult liikus Vooremaa hõbemedali kursil, kuid viimasel sõidul purunenud jääkelgu mast röövis medalivõimaluse.

Rahva lemmik Kairo Kivi

Parimaks meessportlaseks oli nomineeritud veel epeevehkleja Sten Priinits, kes oli Vancouveri MK-etapil meeskonnaga neljas. Peale selle jõudis Priinits Rio de Janeiro GP-etapil ja Berni MK-etapil 13. kohale. Ta on ka valitsev Eesti meister. Teisel epeevehklejal Peeter Turnaul on ette näidata Eesti karikavõistluste võit.

Laskesportlase Arles Taali läinud aasta parimaks saavutuseks jäi Eesti meistrivõistluste kolmas koht õhupüstolist laskmises. Kesk- ja pikamaajooksja Argo Jõesoo jõudis Eesti meistrivõistlustel teise kohani 1500 ja 5000 meetri jooksus. Saksamaal peetud Hannoveri maratonil oli ta isikliku rekordiga 2.29,10 kaheksas.

Motosportlased Kairo Kivi ja Kert Pääbo said Eesti meistrivõistlustel vastavalt kardisõidus esimese ja kestvuskrossis

Jääpurjetaja Vaiko Vooremaa oli mullu MMil pronksmedalimees.

kolmanda koha. Rahvahääletusel osutus parimaks kardisõidu- ja epeevehkleja Kairo Kivi.

Kuuse jaoks oli lõppenud aasta ilmselt karjääri üks meeldejäävamaid. Võiduvarve avas ta juba jaanuaris, kui kerkis epeenaiskonnaga Barcelona maailmrikaetapil poodiumi kõrgeimale astmele.

Individaalselt jõudis Kuusk kõrgele 11. kohale. Edukas oli ta ka aprillis olümpialinnas Rio de Janeiro peetud GP-l, kus jõudis individuaalturniiril kuuenda kohale. Epeevehkleja hoog ei raugenud ka suvel. Juuni lõpus

krooniti Kuusk Eesti naiskonnaga Euroopa meistriks, augustis pääses ta esmakordselt olümpiamängudele. Kirss tordil oli oktoobrikuine Tallinna Mõõga võistkondlik võit.

Kuusk valiti napilt kuu aega tagasi aasta parimaks ka Saaremaal. Nimelt kirjutas ta läinud aastal end Saaremaale Kurssaarde sisse. Kuna Kuusk on sündinud Haapsalus ja ta esindab Haapsalu vehklemisklubi En Garde, osales ta ka Läänemaa parimate sportlaste valimistel. Kuusk oli Läänemaa parim ka 2014. aastal.

Kristina Kuusk tuli Eesti epeenaiskonnaga Euroopa meistriks.

Parimaks naissportlaseks konkureerisid ka epeevehklejad Katrina Lehis ja Nelli Paju. Lehis jõudis poodiumi kolmandale astmele nn eelolümpial ehk Rio de Janeiro GP-etapil. Esikoha pälvis ta Oslo satelliitturniiril ja naiskonnaga Tallinna Mõõgal. Paju jõudis satelliitturniiri võiduni Stockholmis. Oslos oli ta Lehis järel teine.

Suurim väravakütt

Veel oli nominendiks esitatud laskur Triin Kuusik, kes võitis Eesti meistrivõistlused võistkondlikus õhupüstoliharjutu-

ses. Peale selle on tal ette näidata hulk kolmandaid kohti muudel laskeharjutustel.

Rahvahääletusel osutus parimaks aga jalgpallur Ulrika Tülp, kes tuli Pärnu jalgpalliklubi koosseisus Eesti meistriks. Peale selle mängis ta Pärnu duubelmeeskonnas kaasa naiste esiliigat ja oli liiga parim väravakütt 33 väravaga.

Eile selgusid parimad ka noor-, senior- ja harrastussportlase ning aasta võistkonnakategoorias. Meene ja sooja käepigistusega tänati aasta treenerit, spordiperet ja spordielu edendajat.

● LÜHIDALT

Päästekomandosse toodi ohtlikud kapseldetonaatorid

Kolmapäeval toodi Haapsalu päästekomandosse kinni teibitud plastkarp, milles oli 89 kapseldetonaatorit, teatas päästeameti pressiesindaja Kristi Kais.

Demineerijate sõnul on kapseldetonaatorid ühed ohtlikumad, sest sisaldavad eriti tundlikku lõhkeainet ja võivad valel käsitsemisel kergesti plahvatada. Tundlikud on need ka põrutamise ja hõõrdumise suhtes, mistõttu tavaliselt hoitakse neid spetsiaalsetes pinalites.

Haapsalu komando pealiku Andres Kaljura sõnul võib tegemist olla Vene sõjaväelastest maha jäänud detonaatoritega, mis nüüd kusagilt keldrist päevavalgele tulnud. „Varem leiti neid sageli, kuid viimase viie aasta jooksul oli see üks vähe-seid kordi,” lisas ta.

„Kui neid leitakse, siis ise ei tohiks neid kindlasti kuhugi transportima hakata, vaid kutsuda demineerijad, kes need kahjutuks teevad,” ütles Lääne Eluga vestelnud demineerija.

Lõhkekehaleidudest tuleb teada anda hädaabinumbri 112.

Haapsalu komandosse toodud kapseldetonaatorid lõhkasid demineerijad vees.

Kaire Reiljan

ARVO TARMULA

Nebokat saab peasekretäri ametist priiks

Reformierakonna uue esimehe Hanno Pevkuri sõnul lahkub erakonna senine peasekretär Reimo Nebokat (pildil) kahe nädala pärast ametist.

Pevkur ütles Kuku raadio saates „Nädala tegija”, et tema ettepanek on leida erakonnale uus peasekretär, kes saaks seejärel juba ise otsustada, kes peakontori töötajatest jätkab ja kes mitte.

Tema sõnul täidab Nebokat peasekretäri ülesandeid 1. veebruarini.

Ridala volikogu liige Reimo Nebokat sai Reformierakonna peasekretäriks mullu jaanuaris.

BNS

Bussiliinihanke väljakuulutamise venib

Valitsuse vahetuse tõttu on Läänemaa bussiliinide hanke väljakuulutamata ja uue vedaja leidmine õigeks ajaks on ohus.

Lääne maavalitsus kavandas maakonna bussiliinide hanke väljakuulutada mullu oktoobris, siis novembris ja lõpuks 2016. aastanumbri sees, et 2018. aasta 1. jaanuariks oleks maakonnaliinidel sõitja kindlasti olemas. Hange on siiani välja kuulutamata.

„Põhimõtteliselt oleme aja maha võtnud,” ütles Lääne maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna juhataja Merle Mäesalu. „Ootame majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi otsuseid ja suuniseid.”

Uus valitsus on kuulutanud, et 2018. aastast tuleb maakonnaliinidel tasuta bussisõit. Läänemaa hanke ettevalmistamisel pole selle võimalusega arvestatud.

„Kui saab hanke lähiajal välja kuulutada, on veel võimalus, et jõuame lepingud sõlmida ning võitja saab 1. jaanuarist sõitma hakata,” ütles Mäesalu.

Praegu sõidavad maakonnaliinide Läänemaal M.K. Reis-X ja aktiivselt L&L. Nende leping lõpeb tänava 31. detsembril.

Tarmo Õuemaa

Kutsehariduskeskuses avati Läänemaa uhkeim köök

Haapsalu kutsehariduskeskuse kokaõpilased ei pea enam külmas köögis toidutegemist õppima, sest reedel avati haridusminister Mailis Repsi juuresolekul pidulikult kooli põhjalikult renoveeritud köök, teenindusklass ja söögisaal.

Kooli direktori Ingrid Danilovi sõnul on Haapsalu kutsehariduskeskus toitlustusvaldkonna õppijate arvu poolest Eestis neljandal-viandal kohal, samas oli kooli õppebaas nii ajast-arust, et õpetajad ei saanud enam soovitud tasemel õpetada. Õppekõrgis oli külm ja mõnikord külmusid torudki ära.

Mullu 5. jaanuaril algaski remont, mille käigus ehitati uues-

Suurköögi uus pada tõmbas külaliste tähelepanu. ARVO TARMULA

ti üles ja soojustati otsasein, valmis baariklass teenindajate õpetamiseks, õppekõök, kuhu mahub tosin õpilast. Täieliku uuenduse tegi läbi suursöök, mis on ühtlasi kooli praktikabaas, ning söögisaal.

Turismi-, toitlustus- ja majutusteeninduse osakonna juhataja Enna Kallasvee nimetas kõige olulisemate seadmetena uues köögis induktsoonahjusid ja gaasipliiti. Koolipraktika juhendaja Ülle Tuur aga rõõmustas peamiselt korraliku ventilatsiooni üle.

Kallasvee lisas, et varem polnud teenindusklassis ka korralikku baariletti.

Haapsalu kutsehariduskeskuse köögi ja söögisaali remont läks

maksma 551 000 eurot, seadmed 140 000 eurot. Rahastamise otsuse tegi haridusministeerium 2014. aastal.

Lääne maavanem Neeme Suur ütles, et ta küll raha eraldamise arutelu juures ei olnud, kuid on kõrvalt kuulnud, et investeeringu läbisurumine oli üsna keeruline. „See oli aeg, kui eelarve oli raskes seisus, ja see oli üks vähe-seid investeringuid, mis üldse kutseharidusse tehti,” ütles ta.

Haridusminister Mailis Repsi sõnul on Haapsalu kutsehariduskeskus oma olemasoluga tõestanud, et võimatu on võimalik. „See ei ole kindlasti mitte viimane õppebaas, mida siin avatakse,” ütles Reps. KAIRE REILJAN

● MINISTER KIIDAB KAITSELIITU

Margus Tsahkna: Eesti sõjaline ründamine ei tasu ära

Teist kuud kaitseministri ametis olev Margus Tsahkna andis Lääne Elule ülevaate, kuidas Eesti järjest ebakindlamas maailmas oma kaitsevõimet parandab.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Mullu oli maailmas mitu jahmatavat sündmust: Brexit, Trumpi valimine USA presidendiks. Kui palju see kõik maailma julgeoleku tasakaalu paigast nihutab?

Julgeoleku tasakaalu ei ole see praegu paigast ajanud, kuigi Venemaa käitub endiselt agressiivselt. Gruusiast enam rahvusvahelisel tasandil ei räägita, Ukrainas käib sõda. Venemaa regulaarvaid Süürias tähendavad, et Venemaa valmistub uue USA presidendiga maailmakorra üle läbi rääkima. Kõik jälgivad väga hoolikalt iga sõnumit, mis tuleb nii Ameerikast kui ka Putini poolt.

Liitlassidemed USAga on tugevad, me pole USA-lt saanud sõnumit, et midagi põhimõtteliselt muutuks.

Sel aastal saabub meile brittide eesvedamisel koos prantslastega 1300 täisvarustuses sõdurit ja 2018 tulevad ka taanlased. Esimest korda saabuvad NATO liitlaste tõelised relvajõud nii suures mahus Eesti territooriumile. Koos Ämari õhuturbega on see juba muljetavaldav kooslus.

Kas Eestis on siis kaks peamist baasi, mida arendatakse – Ämari ja Tapa?

Liitlaste paigutamise mõttes küll. Majanduskriisi ajal oli väga suur vaidlus Ämari investeeringu üle. Oli neid, kes küsisid, miks me panustame betooni ja mis mõte sellel kõigel on. Aga ikkagi otsustati Ämari lennuväli valmis ehitada. Praegu ei kujuta ettegi, et Ämarit ei oleks, ja ka siin olnud liitlased on sellega väga rahul. Ämari on koht, kust tehakse õhuturvet Eesti territooriumil, NATO liitlaste lennukid on oma meeskondadega päriselt siin ja see annab teistpidi ka kindlust juurde.

Tapal toimuvad tõsised ehitus- ja arendustööd: uued kasarmud, harjutusväljak, keskpõlioni harjutusväljaku laiendamine.

Ag peame ka Lõuna-Eestis panustama meie enda väeosa-de harjutusväljakusse.

Liitlased ei püsi ainult baasis, vaid koos Balti riikide ja Poolaga tehakse pidevaid õppusi.

Suur väljakutse on venelaste õppus Zapad sügisel 2017. Õppuse legendi järgi NATO ründab, kuigi NATO-l ei ole kunagi kavas seda teha. Me teame, mis idapiiri taga toimub, näeme idapiiri tahha – teame, kuidas võimalik oht mõtleb ja mida planeerib. See info on liitlaste seas ja NATO-s väga kõrgelt hinnatud.

Kas me ikka enam teame, mida venelased mõtlevad?

Me teame väga hästi ja ka meie geograafiline positsioon annab selleks võimaluse. Vaatamata majanduskriisile ja sanktsioonidele viib Venemaa ikka ellu oma mitu aastat ette planeeritud relvastuse ja väeüksuste arendamist.

Asi pole hirmutamises. Kindlasti ei tohi inimesi hirmutada ja külvata sõjahirmu, vaid me peame teadma objektiivset pilti ja olema ise valmis.

Valmisolek tähendab iseseisvat kaitsevõimet ja koostööd liitlastega. Ei ole nii, et liitlased lihtsalt tulevad ja teevad meie eest töö ära.

Sel aastal on kaitsekulutused 2,2 protsenti SKTst. Pean uue valitsuse suureks saavutuseks, et oleme kokku leppinud rahvuslikus investeeringute programmis, mis näeb ette investeeringuid nii infrastruktuuri kui ka riigikaitseks. Kolme aasta jooksul, 2018–2020 on investeeringuid suurusjärgus 60 miljonit eurot.

Kas investeeringud puudutavad betooni või tehnikat?

See puudutab eelkõige tegelikku võimekust, näiteks moona, et meil oleks võimekus päevast X vastu pidada, kuni liitlaste täiendavad väed kohale jõuavad.

Kui pere ostab auto, siis peab ta selle kindlustama, juhaks kui midagi juhtub. Riigikaitse on riigi jaoks samamoodi kindlustus. 2,2 protsenti kaitsekulutusi ei ole liiga palju makstud. Annaks jumal, et me ei peaks seda kindlustusjuhtumit menetlema hakkama.

Valmistume, aga tänapäeva sõda ei ole ju enam selline nagu eelmised sõjad?

Suurim viga, mida läbi ajaloo on tehtud, on järgmiseks sõjaks valmistumine eelmise sõja põhjal. Ülitähtis on informatsioon ehk kübersõda. See on Eesti võimekus, mida saame pakkuda NATO-le, liitlastele ja ka USA-le. Eestis asub NATO küberkaitse keskus ja meie võimekus, teadmised ja tehnoloogia areng küberkaitse valdkonnas on maailma absoluutne tipp.

Ühelt poolt oleme NATO idapiiri, teistpidi suhtleme Ukraina ja teiste riikidega, kes ei ole NATO liikmed. Kui varem katsetasid venelased küberrünnakuid meie peal, siis nüüd teevad nad seda NATOsse mittekuuluvate naaberriikide peal. Selle kogemuse vahendamine ja selle teadmiste toomine NATOsse on meie tohutu konkurentsieelis. Me ei taha lihtsalt, et NATO oma sõdurite ja relvadega siia tuleb, vaid pakume midagi ka tagasi.

Kui maailm ja sõjapidamine muutub ja areneb, kas siis meie kaitseväeteenistus ka sellega kaasas käib?

Meie plaan on järgmise paari aasta jooksul luua osana väejuhatusest küberväejuhatuse. Teine teema on küberkaitse, sest meil on Eestis palju IT-valdkonnas töötavaid inimesi.

Kutseliste sõjaväelaste ja reservi kõrval on meil ka kaitsepolitsei ja naiskodukaitse. Eesti kaitsetahe on väga-väga kõrge. Ka tänane üritus (aasta kaitsepolitsei väljakuldamine – toim.) näitas, et kait-

seliitlased ja naiskodukaitsejad, kes olid tiitlile esitatud, jõuavad tohutult palju teha. Jõuavad töö käia, oma peret kasvatada ja panustada ka riigikaitseks.

Kaitsepolitsei liitub umbes tuhat inimest aastast, ilma suuremate värbamiskampaaniateta. Inimesed ise tulevad. Tähtis on anda inimestele võimalus asetuda kuhugi ja midagi teha.

Venemaa sõjajõud meie piiri taga on meie omadest mitu korda suuremad. Aga meie tahame oma riigi eest seista ja sõida on väga kõrge ning lisaks on meil kohal liitlased. Siis see heidutus on juba nii suur, et meie kallaletungimine ei tasu ära.

Nimetasite kaitsetaht. Kui suur hulk poistest, kes peaksid kaitseväkke minema, sinna ka tegelikult lähevad?

Oleme kõik oma plaanid täis saanud. Kutsututest, kes peaksid end arvele võtma, ei tule umbes viis protsenti. Kui me oleme nad üles otsinud, tuuakse enamasti põhjuseks, et pole teadet kätte saadud. Osa puhul see ongi nii, aga osa puhul on näha, et kutset pole tahtnudki kätte saada.

Lisaks muidugi need, keda meditsiiniline komisjon välja praagib. Tervislikel põhjustel kõrvalejäämine on väga suhteline. Eesti noorte kehv tervis on müüt. Kaitseväes teenimine on tahtmise küsimus.

Kui praegu on plaan kaitseväkke võtta 3200 noort aastast, siis tõstame selle arvu 4000 peale. Samal ajal demograafiainumbriid langevad, mis tähendab, et noori jääb vähe-

maks. Peame käituma paindlikumalt. Kui noorel on kehalised või muud põhjused, miks ta ei saa kaitseväeteenistust täismahus teha, siis äkki saame midagi asemele pakkuda? Näiteks seetõttu kübertema.

Enne kui hakkame nõudeid langetama, tuleb tegelda heas mõttes noorte isamaalis-patriootilise kasvatusena. Teine teema on kehaline kasvatus koolides ja noorte vaba aja sisustamine. Kui noored saavad end füüsiliselt teostada, ei teki meil probleemi poiste või tüdrukute ajateenistusse saamisega.

Kui suur on väljalangevus ajateenistusest?

Väljalangemise protsent erineb väeositi. Kõige suurem väljakukumine on päris alguses. Selgub terviseprobleemid või ei peeta psühholoogiliselt vastu. Ajateenistus on peresõbralik, nädalavahetustel saab kodus käia. Pigem on noored liiga harjunud oma senise eluga ega saa hakkama uues olukorras ja seltskonnas, kus on teine hierarhia ja peab midagi tegema.

Kui suudame noorele selgitada, miks on kaitsevägi vajalik ja miks ta peab tegema neid võimalikke rutiinseid tegevusi, siis ikka saadakse aru. Poisse tuleb tegevuses hoida ja see peab olema mõtestatud tegevus.

Üks esimesi asju minu ministriajal oli ootamatu lisaõppekogunemine. Sellist asja pole varem tehtud. 24 tunni sisse mahutus kogu otsustamine kuni kogunemiseni. Otsustasime, et teeme täie rauaga – ei kutsu kedagi salaja, vaid ka meedia kaudu. See, et kohale tuli 88 protsenti kutsututest, oli väga kõva sõna.

Miks te välkõppekogunemisi teete?

Meil on vaja harjutada tegelikku võimekust. Kõik käib ju praktiliste õppuste kaudu ning on oluline mehhanism läbi proovida ja kontrollida, kuidas infovahetus töötab. Tahtsime lisaõppekogunemisega teada, kas jõuame oma kutsega reservistidele ning kas ja kui palju neid kohale tuleb.

Muidugi jälgisime ka

ühiskonna reaktsiooni. Selle üle käis päris kõva arutelu, aga võin öelda, et mingit paanikat ma ei näinud.

Me jätkame selliseid kogunemisi, aga neid ei tohi liiga tihti teha. Peame neid tegema mitte hirmu pärast, vaid sellepärast, et olla valmis. Kui oleme valmis, siis meid ei rünnata ka.

Kas väeosad on tüdrukute vastuvõtmiseks valmis?

2018. aastaks peavad kõik väeosad olema valmis tüdrukuid vastu võtma, aga tegelikult on nad seda juba praegu.

Olen külastanud väeosi, näiteks Tapal, kus tüdrukud ja poisid koos teenivad. Tüdrukud ise ei tahtnud mingeid eritingimusi ega eraldi ruume, kuigi need on olemas. Kusjuures poiste moraal või sooritustahe on seal märgatavalt kõrgem ja seda on väga tore vaadata.

Kui suur tüdrukute huvi ajateenistuse vastu on?

Kui praegu tundub, et Eesti kaitse-süsteemis pole naisi, siis tegelikult on meil juba praegu 2400 naiskodukaitse, kellest päris suur osa ei tegele ainult tagalätõoga, vaid on ka sõjalise võimekusega.

Üks minu prioriteete on, et isamaaline kasvatus riigikaitse-õpetuse kaudu oleks osa koolide õppekavast.

Ehk siis kohustuslik?

Jah, kohustuslik. Riigikaitse-õpetuse kaudu tekib huvi. Paljud kaitseväeteenistusse tulevad tüdrukud on varem naiskodukaitsega ühendust võtnud või olnud kodutütred.

Üks suund on ka see, et korraldada kodutütardele ja noorkotkastele suuremas ulatuses suvelaagreid, sest üks probleem on, et paljudel peredel pole võimalusi suvel laste vaba aega sisustada. Laagrite kaudu saab tekitada huvi.

Kaitseminister
Margus Tsahkna
eesmärk on
muuta
riigikaitse-
õpetus koolis
kohustus-
likuks.
ARVO TARMULA

● MUUSEUM-TEGEVUSKESKUS

Haapsalu saab moodsa linnuse

Veidi enam kui kahe aasta pärast on Haapsalu piiskopilinnuse väikeses linnuses mitmel tasandil liikumisteed, köetavad ruumid ja muuseum, kus saab ise katsetada, kuidas keskaja tehnilised lahendused töötavad.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Kolmapäeval tutvustas SA Haapsalu ja Läänemaa muuseumid avalikkusele piiskopilinnuse väikeses linnuses plaanitavaid töid ja nägemust rajatavast muuseum-tegevuskeskusest.

Praegu on kibekiire projekteerimise ja hangete ettevalmistamise aeg, kopp tahetakse maasse lüüa juba septembris. Kopa maasse loomine on ajaloolise ehitise puhul muidugi tinglik väljend, sest esmalt alustatakse sügisel müüride konserveerimise ja sissepääsupaviljoni aluse arheoloogilise uurimisega.

Ümberehituse tõttu jääb piiskopilinnuse muuseum järgmisel hooajal külastajatele suletuks ja uues kuues avab muuseum-tegevuskeskus ukse 2019. aasta aprillis. Uus keskus tähendab ka vähemalt 15 uue töökoha lisandumist.

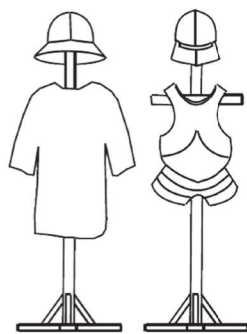
Vana foto inspireeris

Väikeses linnuse uue väljanägemise kujundab konkursi võitnud arhitektuuribüroo KAOS Arhitektid, kes on arhitektuurimälestistele uue otstarbe andmisega varemgi kokku puutunud. Nende projekteeritud on näiteks vanase tööstushoonesse rajatud Energia Avastuskeskus, Kohtla kaevandusmuuseum jt.

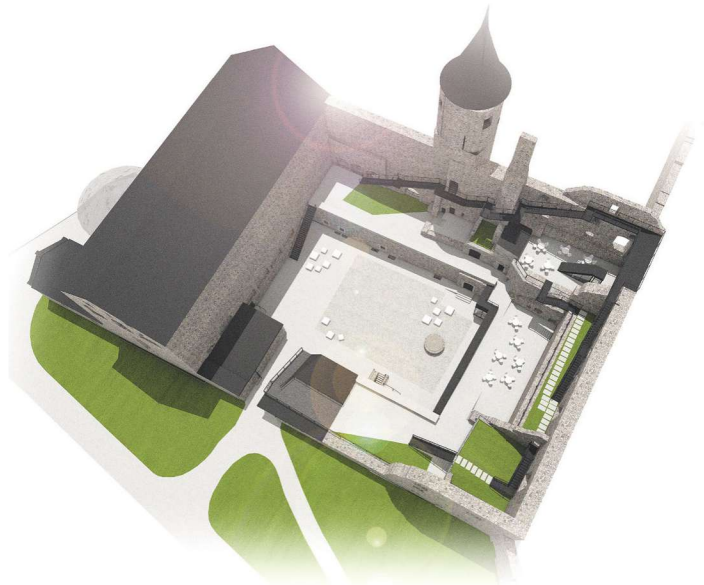
Piiskopilinnuse projekti vedav Margit Aule ütles, et Haapsalu linnusele sobiva lahenduse leidmiseks veetsid nad tunde väikeses linnuse eri tasapindadel, tulumaks linnuse muljetavaldavat arhitektuuri. Inspireerivaks kujunes arhitektidele ka üks muuseumi ekspositsioonis nähtud foto 1930. aastast, kus on näha varemte vahel loomulikult looklevaid käiguteid.

Uuenenud väikeses linnuses tervitab sisenejat kõigepealt osaliselt metallplaatidega kaetud sissepääsupaviljon. Paviljoni kaudu pääseb siseekspositsiooni, mis asub linnuse keldri- ja esimesel korrusel. Mõlemad korrused on köetavad ja aastaringses kasutuses.

Ratastooli ja lapsevankriga külastajate liikumist eri korruste vahel hõlbustavad liftid – üks neist saab olema sissepääsupaviljonis, teine paigaldatakse mantelkorstnasse, kust praegu viib trepp alla keldrisse.

Turvised ja külmrelvad.

Väikeses linnuse vaade ülevalt.

KAOS ARHITEKTID

Teise korruse terrassidelt lammutatakse praegused varikatused ja terrassid jäävad avatuks. Arhitektide nägemuses ilmestavad terrassi pinkidega haljasalaidugud ehk mõtiskluste salaaiaid. Et ka kehvema ilmaga saaks terrasse kasutada, on kavas hankida puldankatused.

Vahitorni sissepääsu kõrval asuvasse ruumi, kus kunagi oli alkeemialabor, tuleb kohvik ja selle ülemisele korrusele seminariruum. Kohvikut plaanib sihtasutus esialgu ise pidama hakata ja avatuks jääb see aasta ringi.

Terrassilt saavad alguse piki müüri äärt eri kõrgustel kulgevad metallist käiguteed. „Me ei sunni ühtegi inimest kõrgustes minema,” ütles Haapsalu piiskopilinnuse juhataja Kaire Tooming. Neile, kes kõrgust pelgavad, jääb võimalus nautida vaateid kohviku kohale tekkivalt platvormilt.

Arhitektuurikonkursi lõppedes oli neid, kes pahandasid liialt moodsate materjalide kasutamise üle vanas linnuses. „Meie seisukoht on algusest peale olnud, et läheme edasi uue arhitektuuriga ja rekonstruktsioone ei tee,” ütles Kaire Tooming. Ta põhjendas, et kuna linnust on aegade jooksul nii palju ümber ehitatud, ei tea tegelikult keegi, milline ta algselt välja on näinud. „Hoonele on kogu aeg lisandunud uusi kihistusi ja me ei taha linnust külmutada mingisse ajahetke,” lisas ta.

Margit Aule lisas, et ka muinsuskaitse seisukoht on, et vana ei matkita ja

uus peab olema vanast selgelt eristatav.

Aule tunnistas, et kuigi visioon väikeses linnuse väljanägemisest on olemas, on teha ikkagi väga suur töö, sest ümberehitus ei tähenda ainult uut sissepääsupaviljoni ja treppe, vaid ka kommunikatsioone: müüride konserveerimist, kütet, ventilaatsiooni jms. Linnuse ruumide kliima paikasaamist peab Aule üheks kõige raskemaks ülesandeks. Siin on lahenduse leidmiseks kaasatud erialaspetsialiste.

Mänguline muuseum

Tulevase muuseum-tegevuskeskuse ekspositsiooni loomist juhtiv Jaak Mäll Eesti ajaloomuuseumist ütles, et ekspositsiooni ettevalmistamine algas tegelikult juba kaks ja pool aastat tagasi. „Kui tavaliselt tehakse ekspositsioone viimasel minutil, siis seekord on minu meelest õigest otsast alustatud – mõtlesime pikalt ja sügavalt, mida teha tahame,” rääkis ta.

Mälli sõnul oli juba alguses kindel, et loodavas muuseumis ei tohi ekspositsioon jääda arhitektuuri varju. Samuti hoidutak-

1930. aasta foto väikeses linnuses kulgenud käiguteedest inspireeris arhitekte.

se pikkadest selgitavatest tekstidest seintel ja ka multimeediast, sest see ei pruugi linnuse keerulistes kliimaatilistes tingimustes vastu pidada.

„Keskendume muuseumide põhiülesandele: tutvustada ajalugu materiaalse kultuuri kaudu,” ütles Mäll. Nõnda leiavad uues ekspositsioonis koha nii raidkivid kui ka linnusest päevalgele tulnud relvad. „Kahjustunud originaalid saavad juurde rekonstruktsioonid ja ajaloolise pildimaterjali,” lubas ta.

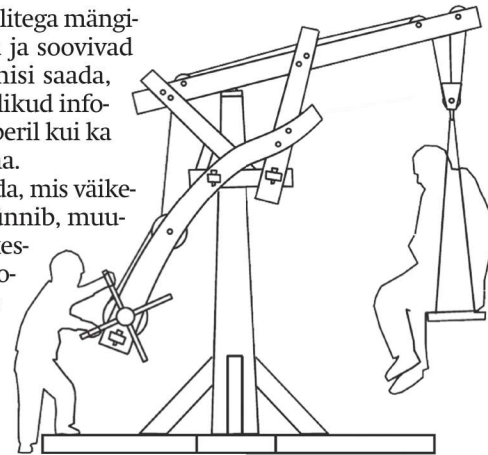
Et aga kõigi teemade kohta pole keskajast esemelist materjali nii palju, et sellega kogu ekspositsioon täita, võetakse appi kolmemõõtmelised interaktiivsed mudelid. See tähendab, et külastajad saavad ise kat-

setada, kuidas töötas keskaegne tõstesild ja langevõre ning kuidas ladusid ehitusmeistrid ristvõlvi.

Neile, kes mudelitega mängimisega ei rahuldu ja soovivad sügavamaid teadmisi saada, koostatakse põhjalikud infomaterjalid – nii paberil kui ka telefoni laaditavana.

Mäll nimetas seda, mis väikeses linnusesse sünnib, muuseumi ja külastuskeskuse kombinatsiooniks. „Võtame üle keskuste väljendusvorme, aga samal ajal ei unusta ära, et katsume muuseumi teha,” ütles ta. Järgmine ülesanne on siiani

eraldi arenenud ekspositsioon ja ehitus omavahel sobima panna.

Tõstemehhanism.

2 × JAAK MÄLL / SA HAAPSALU JA LÄÄNEMAA MUUSEUMID

Ootame oma kollektiivi

KOGEMUSTEGA ÖMBLEJAT

Peamiseks tööülesandeks on pehme mööbli (diivanid, tugitoolid jne) pealiskatete õmblemine

Töötajalt eeldame: õppimisvõimet, täpsust, kohusetunnet

Omalt poolt pakume: meeldivat töökeskkonda arenevas ettevõttes, töötulemustele vastavat ja konkurentsivõimelist palka

Rave Mööbel on aastast 1994 tegutsev ettevõte. Meie klientideks on edasimüüjad Skandinaavia riikides ja Eestis.

RAVE
M Ö Ö B E L

Ootame oma kollektiivi

LIIMIJAT

Peamiseks tööülesandeks on puitkarkassidele porolooni ja vattiini liimimine

Töötajalt eeldame: õppimisvõimet, täpsust, kohusetunnet

Omalt poolt pakume: meeldivat töökeskkonda arenevas ettevõttes, töötulemustele vastavat ja konkurentsivõimelist palka

Väljaõpe kohapeal

Töökoht asub Haapsalus! / Oma CV palume saata aadressil andres@ravemoobel.ee

● TÄNAVAKUNST

Lex Zooz – kunstnik, kes ei mahu galeriiseinte vahele

Poolteist aastat tagasi Haapsallu kolinud noor eesti–vene kunstnik Lex Zooz maalis suvi otsa tehasevaremeis, sest linna teda ei lubatud.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Peterburis monumentaalmaali õppinud Lex Zooz ütleb end Haapsaluga olevat seotud nii kaua, kui ta vähegi mäletab. Haapsalus ja Paliveres vanaema-vanaisa juures on ta veetnud kogu oma varase lapsepõlve ja koolivaheajad. „Juba siis meeldis mulle Haapsalus rohkem kui Tallinnas,” tunnistab Lex Zooz. Haapsalus oli põnevam, vabadust oli rohkem, rohi rohelisem ja taevast sinisem.

Pärast kuut aastat õpinguid metropolis kolis Lex Zooz päriselt Haapsallu. Esialgu ei juhtunud midagi. Kuni mullu oktoobris hakkas levima kuuldus, et Krimmi holmil, grafitiparadiisis, on keegi järjekordne niinimetatud kunstnik maalimas käinud. Aga ei olnudki niinimetatud kunstnik. Oli Venemaal ja Norras kirikuid, kloostreid ja teatreid restaureerinud ja maalینگutega katnud Lex Zooz.

Veetis holmil terve suve

Nüüdseks on holmi maalingute fotod jõudnud Euroopa ja Kanada kunstikataloogidesse. Need elavad kunstimaailmas oma igavest virtuaalelu, sõltumata sellest, et maalingud ise on teel kaduvikku – holmil käib juba mõnda aega kibe lammutustöö.

Kui keegi tahab töid näha, neid, mis on praegu veel alles, siis mingi holmile vaatama. Seda muidugi täiesti omal riisikol, sest sissepääsu valvab kahemeetrine raudvarbadest aed.

Holmile minek on ohtlik ja rangelt keelatud.

Kui nüüd mõni arvab, et Lex Zooz läkski sinna maalima just tolle keelatusel pärast, nagu grafitikunstnikel kombeks, siis ta eksib. Ei, Lex Zooz võttis vanaisa redeli ja veetis holmil ühtekokku paarsada tundi seinu maalides sellepärast, et linnas talle maalimis luba ei antud.

Lex Zooz pildistas üles mõned Haapsalu majaseinad ja tegi kavandid. Nendega ametnike jutule läinud, tuli ta linnavalitsuse trepist alla tükk maad rumalamana, kui ta sinna läks. Venemaa kunstimetropolis seinu maalینگutega katnud kunstnikule öeldi, et too peaks oma oskusi täiustama, ja ehk siis, kui see on tehtud, tagasi tulema. Ja siiski pole kindel, et raha jätkub. Kuigi raha ta, olgu öeldud, ei küsinud – palus vaid paari seina, et katsetada. „Mõtlesin, et kui ma siin juba elan, siis võiksin ju linna pisut ilusamaks teha,” ütleb Lex Zooz tagantjärele. Häbelikult.

Ühe maja kallale Haapsalus on teda siiski lubatud, aga see oli eratellimus. Eratellimused ongi suuresti see, mis monumentaalmaalikunstnikule leiva lauale toovad.

Monumentaalmalikunstniku elu 21. sajandi Eestis või Venemaal pole meelakkumine. Monumentaalmaali, muide, läks Lex

Lex Zooz ei avalikusta oma nime ega nägu, mida hakataks tahes-tahmata tema loominguga seostama. Ta tahab, et kunst kõneleks ise enda eest.

7 × ARVO TARMULA

Lex Zooz

- Sündinud 1986 Haapsalus.
- Lõpetanud Tallinna Linnamäe vene lütseumi.
- Õppinud kunsti rakenduskunsti erakoolis Tallinnas, Tallinna ülikoolis (kunstiõpetus) ja Peterburi riiklikus tööstuskunsti akadeemias (monumentaalmaal).
- Näitustel 2003. aastast Tallinnas, Peterburis jm Venemaal.
- Peterburis rahvusvahelise kunsti biennaali diplom – parim noor kunstnik 2012
- Restaureerinud ja maalینگutega katnud hooneid, sh kirikuid ja kloostreid Ukrainas, Venemaal, sh Peterburis, Doni-äärses Rostovis, Fera-pontovos, Norras Bergenis.

Zooz õppima kahel põhjusel – esiteks andsid just need õpingud Peterburi riiklikus tööstuskunsti akadeemias väga tugeva akadeemilise põhja.

Teiseks oli monumetaalmaali eriala see, mis töötas ka tööd ja leiba veel 2000. aastate alguses.

Paraku ajad ja moed muutuvad. Kunagises Nõukogude Liidus ja Venemaal, aga ka Eestis au sees olnud monumentaalmaali traditsioon punnis ajale ja moele küll pikalt vastu, aga praeguseks pole sellest alles jäänud isegi mitte riismeid. Pole riiklikke tellimusi, pole midagi. Küsimusele, mis leiva lauale toob, vastab Lex Zooz, et leiba on vähe.

Novembris kattis ta seestpoolt maalینگutega ühe ärimise maja seinad Doni-äärses Rostovis. Mõned kuud on muretud. Iseenesest

on töö kallid. Monumentaalmaali hinnad algavad mõnesajast ja lõpevad mitmekümne tuhande euroga.

Kunstnikke Lex Zoozi suguvõsas peale tema ei ole. Vanaisa oli kuldsete kätega autoremondi-ütleb Lex Zooz. Nii juhtuski, et Lex Zooz aga hakkas joonistama niipea, kui oskas pliiatsi kätte võtta. Et laps muud ei teinud, kui joonistas, panid ema-isa ta kunstikooli. Hommikul läks ta tavakooli, pärast koolipäeva lõpu kunstikooli, ja nii kuus aastat jutti. „Päris pingeline oli, aga õppisin korralikult joonistama,” ütleb Lex Zooz. Nii juhtuski, et Tallinna ülikoolis esimese kursuse ära lõpetanud, tundis Lex Zooz, et tal pole enam midagi õppida. Ka tagantjärele polnud see noore tühikargaja ennasttäis olek. Oli tõsi.

Nooruk pühkis Tallinna tolmujalgadelt, et astuda Peterburi kunstiakadeemiasse.

Eksamiteks valmistus ta terve suve, iga päev. Pärast esimest sõelumist Peterburis oli konkurss 50 inimest kohale. 13 võeti vastu. Tase oli nii kõrge, et Lex Zooz arvas: läheb eksamitele, läheb, aga sisse ei saa. Eluilmaski ei saa. Sisse ta sai, aga oli pingereas viimane. „Seal olin ma kõige viletsam,” ütleb Lex Zooz.

Läks kolm aastat, enne kui ta teistega samale tasemele jõudis.

Järgmised kolm aastat kulus, et jõuda kursuse paremate hulka. See, mis jõuda aitas, oli töökus.

„Mõned väga andekad arvasid, et nad on valmis. Mina töötasin ja uurisin, õppisin,” ütleb Lex Zooz.

Pärast lõpetamist koliski ta Haapsallu. „Peterburi – võib-olla sobib see neile, kes on seal sündinud... Minu jaoks on ta liiga suur, ka Tallinn on liiga suur,” ütleb Lex Zooz. Haapsalu on paras, Haapsalut kiidavad ka tema Peterburi-sõbrad, aga ta annab endale aru, et ainult Haapsalus töötada ta ei saa.

Järgmised kolm aastat peaks andma tööd ja leiba Tartu linn, kus hakatakse maju, sh hruštšovkasid suurprojekti korras korda tegema ja maalینگutega katma.

Konkursil osalenud kolmesajast kunstnikust valiti välja kolm-

kümmend, sh Lex Zooz. Edaspidi aga tuleb kahtlemata ka piiri taha vaadata. Selles mõttes on monumentaalkunstniku elu nutune: kujutage ette, et te olete kunstnik, aga teil pole lõuendit. Te ei saa seda kuskilt osta, te peate selle endale välja rääkima, sadade ametivendadega konkureerima, et lõuendit, s.t seina saada. Ja ka siis pole kindel, kas kaubaks läheb.

Dilemma: maalida või mitte

Kui lihtsalt maalikunstnik on oma loomingus vaba – teeb, mida tahab –, siis monumentaalmaalikunstnik ei ole. „Vastutus on palju suurem,” ütleb Lex Zooz.

Galeriiseinte vahel võib eksponeerida mida iganes. Kui vaataja ei taha, siis astub ta uksest välja. Või ei astu ta sissegi. Kunsti linnaruumis aga ei saa vältida. See lihtsalt on seal. Tuleb arvestada inimestega, tuleb arvestada valguse ja aastaegade vaheldumisega, hoone enda ja seinaga, ümbritseva ruumiga. Tuhat asja.

Eratellimuse vastu võtnud monumentaalmaalikunstnik seisab sageli dilemma ees nagu arhitekt: tellimus on, aga tellijal on oma arusaam sellest, missugune peab olema maja või maaling. See arusaam ei pruugi kunstniku visiooniga üldse kokku min-

na, see võib olla lausa vastuvõetamatu.

„Sa pakud kõik, mis sul on, kõik, mis sa oled õppinud, ja lõpuks on ikka nii, et parem ära tee üldse,” ütleb Lex Zooz. Siis tulebki valida: kas projekteerida kolemat ja või maalida kolesein või tellimus ära öelda.

Nagu arhitektide seas, on ka kunstnike seas ühtesid ja teisi. Halvaks panna ei saa kedagi, aga Lex Zooz on see, kes jääb endale kindlaks, hoiab oma suunda ja stiili ja läheb pigem varemetesse, kus keegi töö eest ei maksa, veel enam – pole kindel, kas keegi maalینگuid üldse näebki, sest varemetesse pääs oli tõkestatud ja sinna minek keelatud juba enne seda, kui algasid lammutustööd.

Lex Zooz ei arvanudki, et keegi sinna tema loodud vaatama tuleb, aga tuldi.

Lex Zooz on mõelnud, et ehk läkski lammutamise lahti sellepärast, et maalینگud äratasid tähelepanu ja ohtlikku piirkonda sattus rohkem rahvast.

Holmi grafitiparadiisi leidis Lex Zooz aga nii, et sai teada: holmil käis kätt harjutamas ka mainekaid Poola, Eesti jt kunstnikke. „Seal on väga tugevaid asju,” ütleb Lex Zooz. Nii suunduski ta, vanaisa redel kaenlas, holmile ja maalilis seal terve suve, pikad päevad, kuni valgust jät-

Teised temast

Avastasime Lex Zoozi tööd internetist ja kohe panime talle silma peale. 2016 osales Lex Zooz tänavakunstimfestivalil, tutvus teiste kunstnikega. See on hämmastav, et nii väikeses linnas nagu Haapsalu alustas ja tegutsebki tänavakunstnik. Tartus on meid palju, siin on teiste najal lihtsam midagi ette võtta. Kuskil üksi nullist alustada on väga raske.

On hämmastav, kui kiiresti ja palju on Lex Zooz viimase aastaga arenenud. Krimmi holmil olevad maalingud on väga lähedad. Just see, et ta ei eksponeeri oma loomingut kusagil valgete galeriiseinte vahel, vaid looduses.

Sirla

Tartu tänavakunstimfestivali
2016 peakorraldaja

Lex Zoozi avastamine tekitas minus aastake tagasi suurt elevust, sest uusi tänavakunstnikke kerkib Eestis esile harva. Eriti harva kerkib esile selliseid nagu Lex Zooz, kes on selgelt välja arenanud oma isikliku ja väga omanäolise käekirja. Ta eelistab akrüüli aerosoolvärville ning kasutab valdavalt õrna koloriiti, nt „Remarque'i muusa“, mistõttu ei ole teosed keskkonnas dominantsed, vaid sulanduvad ümbrusse orgaaniliselt. Tekib tunne, nagu oleks Lex Zoozi tööd mitte seinale kantud, vaid seinast välja kasvanud. On väga sümpaatne, et Lex Zooz otsustas näituse korraldada vana kalakombinaadi varemetes, sest tänavakunsti puhul on kõige olulisem teose ja seda ümbritseva avaliku ruumi kooskõla, mis võib kergesti galeriis kaduma minna.

Kadri Lind

Tartu tänavakunstimfestivali
2016 kuraator

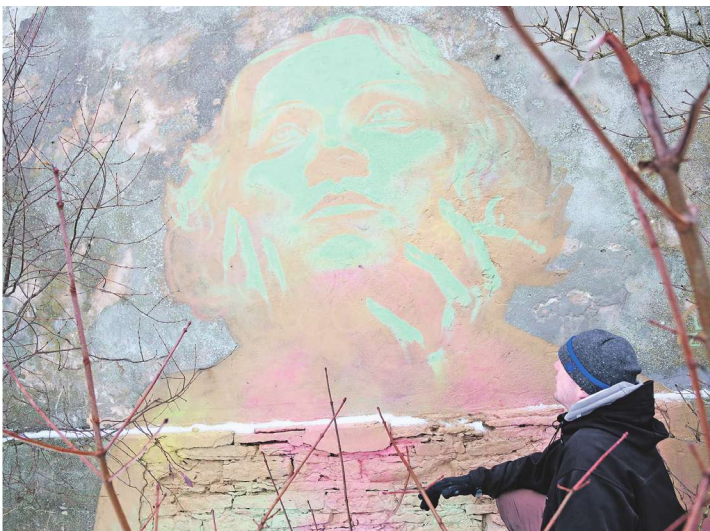
Üleelusuurne pea.

Õrn koloriit.

Muteerunud meretaimed – ühekorraga hirmsad ja ilusad.

Suitsetav Marlene Dietrich mõjub seinal nagu ilmutis.

Seinamaaling oktoobris.

Sama seinamaaling jaanuaris.

kus, ja oli õnnelik. Õnnelik oli ka vanaisa.

„Ega ta suurt aru saanud, mis ma seal teen, aga tal oli hea meel, et poiss üldse midagi teeb,” ütleb Lex Zooz.

Eriti hea meel oli vanaisal siis, kui poiss tõi vastu sügist redeli tagasi. „Vanaisa oli kindel, et ma olen redeli ära kaotanud,” ütleb Lex Zooz.

Kunst olgu ilus ja puhas

Grafitikunstnikuks grafitiparadiis terve suve veetnud ja seal poolsalaja seinu maalinud Lex Zooz ennast ei pea, see, millega ta seal tegeles, on pigem *street art* – tänavakunst. Pihusti asemel töötab tänavakunstnik pintsliga ja rulliga ning kasutab fassaadivärve.

Street art’i nagu grafiti ja muidugi üldse kunsti puhul on tähtis sõnum, aga tänavakunstis edastab selle maaling ise, mitte tekst nagu grafitis. „Grafitit on head ja on kehva,” ütleb Lex Zooz.

Grafiti – nagu üldse kunst – on sageli provokatsioon, sest kunstnikud mõtlevad tihti isenda peale rohkem kui kunsti peale. Provokatsioon äratav tähelepanu, on kiire ja mõjus. Lex Zoozi jaoks aga on kunsti tähtis ilu. „Ilul luua on palju keerulisem kui provotseerida,” ütleb Lex Zooz. Aga ilu on kestmam.

See, mis täna mõjub provokatsioonina, homme enam ei mõju, aga ilu kestab. See, mis on ilus täna, on ilus ka homme ja saja aasta pärast.

Provokatsioon väsitab ja kurnab. Ilu laeb. Lex Zoozi holmi maalingud on ilusad, aga sõnum tõsine: hoidke maailma, ärge mürgitage seda. Selle väljendamiseks maaliski Lex Zooz holmil seintele muteerunud kalu ja meretaimi, kauneid, aga mürgiseid.

Lex Zooz on pseudonüüm. Kunstnikunimi. Oma pärisnime Lex Zooz ära trükkida ei luba, nagu ta ei luba ka ennast pildestada nii, et nägu on näha. Selles mõttes hoiab Lex Zooz inimese ja kunstniku endas lahus.

Ta ei taha, et vaatajad seostaksid tema isikut tema kunsti- ga. „Ma tahan, et kõneleks puhas kunst. Kui teatakse mu nägu ja seda, kuidas ma olen ja kõnelen, hakkab see tahes-tahtmata mõjutama,” ütleb Lex Zooz.

Kunst, kui ta üldse on kunst, olgu ilus ja puhas. Isegi grafiti. Isegi tänavakunst.

PS. Viimase töö lammutatavale holmile tegi Lex Zooz kaks nädalat tagasi. See on üks osa rahvusvahelisest (endiste liiduvabariikide maade) projektist, mis uurib aega, seda, kuidas eri ajad segunevad ja üksteist katavad. Endistes liiduvabariikides asuvad maalingud/kunstiobjektid võetakse videosse, nii et Lex Zoozil polegi eriti kahju, et holmil kõik maha lammutatakse. Tegelikult on ta ju sellega arvestanud.

Uuemõisa õpetaja Sirje Kaasik on uue klaveri koolitunnis juba ära proovinud.

SIRJE SINITSKAJA

Uuemõisa algkool sai uhiuue digiklaveri

Uuemõisa lasteaed-algkool sai uue õppeveerandi alguses omale ligi 1700 eurot maksnud digiklaveri.

Kooli huvijuht Triin Ollema rääkis, et vajadus uue klaveri järele oli suur, sest vana pianino oli väga halvast seisukorras. „Seda tuli pidevalt häälestada,” selgitas Ollema.

Ta lisas, et uuel digiklaveril on vana pianino ees mitmeid eeliseid. Näiteks ei pea digiklaverit häälestama. Suureks plussiks on uue pilli puhul, et klaverile saab ühendada mälupulga ja mängitult salvestada. Peale selle saab digiklaveril valida mitmete hääletämbrite vahel. „Eks ta meenutab oma funktsioonidelt rohkem süntesaatorit,” nentis Ollema.

„Digiklaver on mõõdetelt väike ja laps paistab klaveri tagant välja ka,” lisas ta.

Raha uue digiklaveri ostuks kogus kool sügisel peetud meelelahutusliku *playback-show*’ga. Piletite müügi ja ürituse vahel peetud väikese laadaga õnnestus koguda 925 eurot. Digiklaveri hind oli 1695 eurot. Puudu jäänud summa tuli kooli eelarvest.

Vana ja pidevalt häälestamist vajanud klaver anti üle MTÜ-le Uuemõisa Ühing.

Mullu soetati *playback-show*’ga kogutud raha eest koolile tahvelarvuteid, tunamullu soetati suuski. Idee korraldada heategevuslik *playback-show* käis viis aastat tagasi välja kooli huvijuhiks saanud Triin Ollema.

KRISTJAN KOSK

Lihula maailmarändurit ei lubatud Hiinasse

Lihula noor- mees Meigo Märk (pildil) on oma ümberilma- kõnnil jõud- nul olulise tä- hiseni – läbitud on kolmandik teest. Esialgset plaani oli noormees sunnitud muutma, sest Hiina viisat ei õnnestunud tal hankida.

Kahe aasta ja seitsme kuuga on maailmarändur läbinud 13 360 kilomeetrit. „Oluline pole ei kilomeetrid ega aeg, vaid inimesed ja kogemuste kvaliteet,” ütles Meigo Märk oma neljapäeval postitatud videos.

Oma viimases sotsiaalmeediapostituses kirjutas Märk, et peab rännakus tegema suure muudatuse, sest ta ei saanud Hiina saatkonnast Vietnami pealinnas Hanoi Hiina viisat.

Et läbida Hiinas 2400 kilomeetrit, on tal vaja vähemalt 4–5 kuu pikkust viisat. Märk üritas viisat hankida kolmes eri saatkonnas, kuid tema taotluse dokumente ei kinnitatud.

„Nii ma muutsin marsruuti ja olen juba alustanud kõndi Lõuna-Vietnami suurima linna Hô Chí Minh suunas,” teatas Märk. Seoses marsruudi muutusega pikendab ta oma Vietnami viisat ning selles riigis on noormehel plaanis kõndida veel üle 1500 kilomeetri. Vietnamiist Malaisiasse on Märgil plaanis sõita laevaga.

Edasisest marsruudist loetleb Märk Malaisiat, Singapuri, Indoneesiat, Austraaliat ja Uus-Meremaad.

Mullu aprillis ütles Märk India suuruselt kolmandale päevalehele The Times of India, et tahab läbi kõndida vähemalt ekvaatori jagu maad (40 075 km). „Sest nii saab vähemalt mingigi aimu, kui suur või väike on meie planeet tegelikult ja saan öelda, et ma olen kõndinud ümber maakera,” ütles Meigo Märk ajalehele.

11. mail 2014 Tallinnast oma rännakut alustanud Meigo Märk on praeguseks viibinud 14 riigis.

URMAS LAURI

RAVE MÖÖBEL
TEHASEMÜÜK

PALGAPÄEVA
OKSJON

Tulbi 4, Paralepa
10.-14. jaanuar 2017
Oksjon lõpeb 14. jaanuaril kell 14.

DIIVANVOODI
PESUKASTIGA
DAISY
ALGHIND
1 EUR

TUGITOOL
LISA
ALGHIND
1 EUR

TV-ALUS
ALGHIND
1 EUR

KIIKTOOL
EMELI
ALGHIND
1 EUR

Rohkem infot www.ravemoobel.ee
TULE TEE OMA PAKKUMINE!

RAVE MÖÖBEL Tulbi 4, Paralepa (Haapsalu)
www.ravemoobel.ee / Tel +372 5814 7717

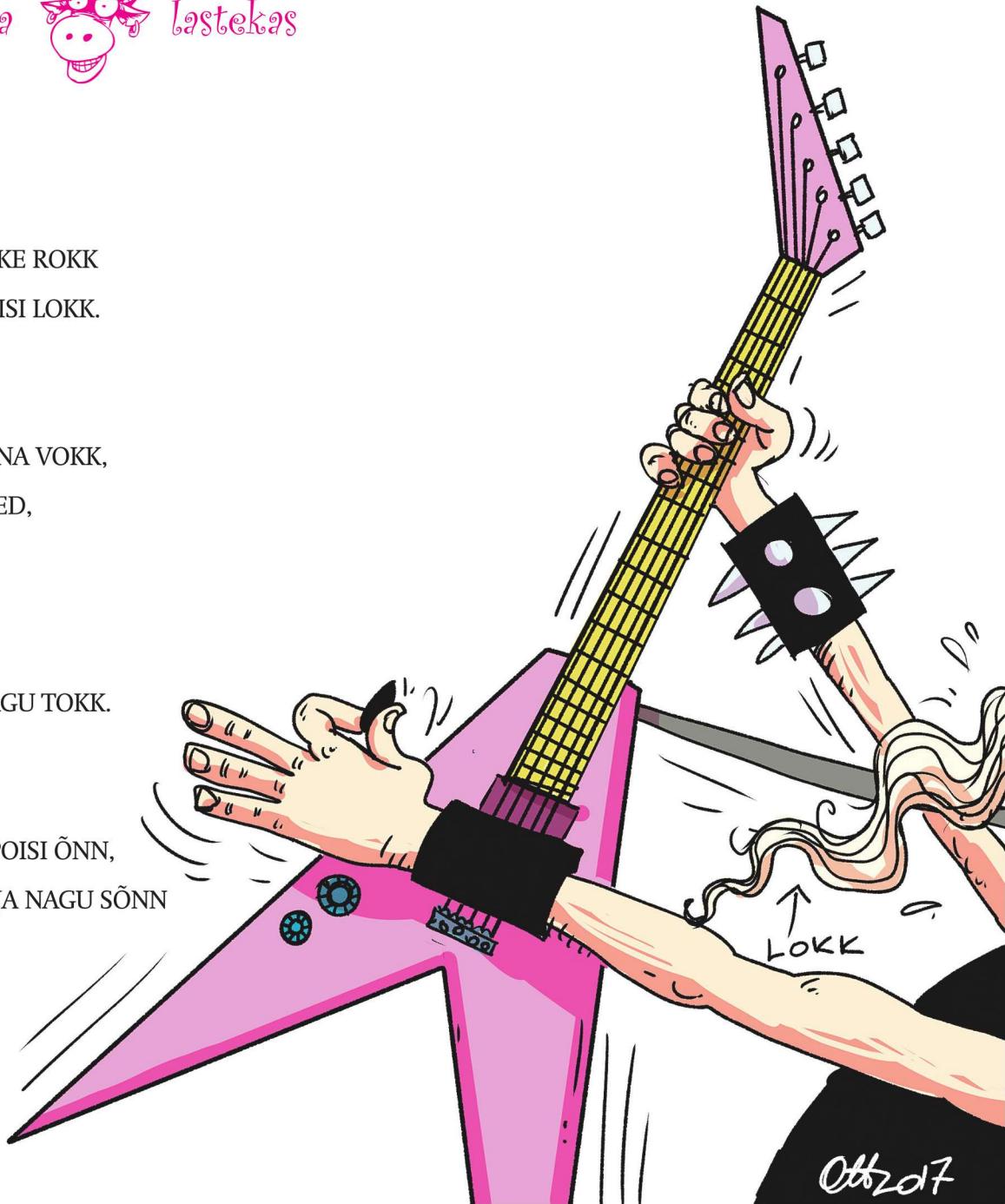
Lehm Ljudmilla lastekas

Tekst Aidi Vallik

Pilt Ott

ROKIPOISID

LAVAL MÄNGIB RASKE ROKK
JA LEHVIB KIDRAPOISI LOKK.
TA POLE NARR,
TAL ON KITARR,
MIS POLE MINGI VANA VOKK,
VAID MIS ON TUNDED,
MÖLL, EKSTAAS –
KAS KARGLE PÜSTI,
VISKLE MAAS
VÕI PÜSI PAIGAL NAGU TOKK.
KUS ON KITARR,
SEAL ALGAB ROKK!
JA SUUR ON KIDRAPOISI ÖNN,
KUI MÖIRGAB LAULJA NAGU SÖNN
JA LEHVIB LOKK
JA MÄNGIB ROKK.

JÄRJEJUTT

TAGALAH E TULEDE MÜSTEERIUM

Peeter tuli kella kaheksa paiku jooksupu koku ja karjus: „Tead, need tuled ongi merepõhjas, päriselt!” Ta hingeldas ja värises üle kogu keha, kas hirmust või suurest õnnest, seda ei osanud keegi seletada.

Vanaisa oli meile alles suvel rääkinud, et aeg-ajalt on Haapsalu Tagalahel näha tulesid, mis helgivad mere peal just siis, kui taevast paistab täis-kuu. Peeter arvas, et need olid needsamad tuled ja me otsustasime minna vaatama, mis seal siis õieti toimub.

Pakkisime kaasa fotoka, mõned võileivad ja termose magusa teega ning seadsime sammud sadama poole, et minna kolmekesi vaatama neid tulesid, mida Peeter oli märganud. Istusime aerupaati ja hakkasime sõudma, ikka lähemale Peetri näidatud asukohale. See väike saareke seal keset lah-te, selle kõrval pidid olema meie salapärase tuled.

Jõudsime kohale ja jäime vaikides paati istuma, keegi meist ei soovinud juttu alustada. Me kõik lootsime näha midagi enneolematut. Läks umbes tund, kui meie silmad hakkasid seletama sätendusi vee all. Algul mõne helki-misega ja mõneminutilise vahetega, kuid siis läks sätendus järjest tugevamaks.

„Appi, vanaisal oli õigus, need tuled on tõesti olemas!” hüüdsime na-gu ühest suust.

Me jõllitasime ainiti seda vaatamängu, olime sõnatud. Siis kuulsime ime-likku häält...

REEGLID

Hei, hea noor lugeja, aita kirjutada järjejutule 2. osa ja juba uuel laupäeval uus järg, et sellest saaks üks vägev seiklusjutt. Kirjuta meile, kuidas võiks lugu edasi minna, mis juhtub ja mida noored avastasid, kes võiksid olla need kaks teist tegelast peale Peetri ja jäta alati lõpu järgmise osa jaoks uus juhtlõng. Jutu pikkus: umbes 1300 tähemärki. Veebruaris avaldame ko-gu loo meie lugejatele tervikuna. Saada oma kirjutis hiljemalt kolmapäeval kella 15ks reklaam@le.ee, kirjuta juurde oma nimi ja vanus, et teaksime, kes meile kirjutavad ja keda hiljem autasuga premeerida.

FOTOJAHT

REEGLID

Armas sõber, avame uue pildimängu! Igal laupäeval ilmub lehes pilt, mis on tehtud Haapsalus. Meeskond, kes võib koosneda nii lastest, noortest kui ka täiskasvanutest ja on kuni viieliikmeline, peab pildistama end täpselt selle ehitise taustal. Olge loomingulised! Parimad pildid avaldame juba järgmi-sel laupäeval. Parimatele kevadel meeskondlikud autasud! Saada oma pilt hiljemalt kolmapäeval kella 15ks reklaam@le.ee, kirjuta juurde oma mees-konna nimi ja kontaktandmed.

SUDOKU

5	2						3	7
8								4
	3	7		5		8	6	
			8	7	3			
			9	6	1			
	4	6		9		7	8	
1								3
2	8						5	6

LP RISTSÕNALAHENDAJAD

Teeme ristsõna lahendamise teile huvitavamaks. Leidke tänasest ristsõ-nast lahendus vastuse realt. Lahendusi ootame hiljemalt järgmise nädala reedeks aadressil reklaam@le.ee või Posti 30, Haapsalu. Jaanuaris õiges-ti vastanute vahel loositakse välja Lääne Elu meeneid.

16. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Maahommik
12.35 Kapist välja
13.05 Hommik Anuga
14.20 Laulukarussell 2017
15.15 Rakett 69
15.45 Teadus kolme minutiga
15.50 Vana aja asjad
16.05 Oru valitseja
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13
17.40 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Osoon
20.30 Mina ka
20.35 Meie inimesed
20.55 100 luulepärl
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.15 Afganistan – lõputu mõtetu sõda
23.05 Saksamaa ´83
23.55 Ringvaade
01.02 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänessed
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Sajandi valitsejanna
13.30 Heeringas Veenuse õlal
13.50 Meie Charly
14.50 Küladetektiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter **20.00** Meie pere ja muud loomad **20.30** Saladused
21.00 Köök **21.30** Surmarelv
22.25 Ühikarotid **23.25** Mõrvaennetajad
00.20 Politseiakadeemia 2 **01.50** Nikita **02.35** Reporter
03.35 Galileo **04.50** Rizzoli ja Isles
05.35 Rizzoli ja Isles

06.15 Tähesõjad **06.40** Printsess Sofia Esimene **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Edekabel **12.35** Edekabel **13.20** Tanel Padar ja sõbrad **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Selgeltnägijate tuleproov koos Marilyn Kerroga **21.35** Röövitud **22.35** Valgekrae **00.20** Politseipere **01.15** Ootamatult isaks **01.40** Kolmas naine **02.05** Edekabel **02.45** Edekabel **03.30** Tanel Padar ja sõbrad **03.55** Stop! **04.20** Seitsmesed uudised **05.25** Südameasi

07.00 Džungliässad **07.10** Džungliraamat **07.20** Sööbik ja Pisk **07.55** Operaator Köps üksikul saarel **08.15** Pipi Pikksukk **08.40** Näpsud **08.50** Džungliraamat **09.00** Ringvaade **09.35** Eesti lood **10.05** Oru valitseja **10.55** 1001 grammi **12.25** Suusaajakiri **12.54** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase **15.50** Maša ja karu **16.00** Lastetuba **16.15** Mis? Miks? Kuidas? **16.20** Vahva Roosi **16.30** Oktonaudid **16.40** Džungliraamat **16.55** Pörsas Peppa **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Tuutu ja Potsu **17.35** Džungliässad **17.45** Vikerkaar Rubiin **18.00** Beni ja Holly väike kuningriik **18.10** Robin Hood **18.20** Toredade Asjade saar **18.30** Lastetuba **18.45** Lola Pikk-kõrv **18.50** Lammass Shaun **18.55** Uus Tase **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Eesti lood **20.00** Maahommik **20.45** Nullpunkt **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Plekktrumm **22.20** Töömehe surm **00.20** Eesti TOP 7 **01.17** ERR.ee uudised

17. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Tähendamisi
11.55 Prillitoos (subtiitritega)
12.50 Osoon (subtiitritega)
13.20 Välisilm
13.55 Ebola – ravimatu või ravitav?
14.45 Kadunud tsivilisatsiooni jälgedel
15.40 Reisile minuga
16.05 Oru valitseja
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13
17.40 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Foorum
20.55 100 luulepärl
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 OP
22.10 Paksem kui vesi
22.55 Plekktrumm
23.40 Ringvaade
00.47 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänessed **08.00** Reporter **09.00** Purunenud elud **10.00** Armastuse maitse **11.00** Kodus ja võõrsil **11.30** Nädalalõpp Kanal 2ga **13.00** Meie pere ja muud loomad **13.30** Heeringas Veenuse õlal **13.50** Meie Charly **14.50** Küladetektiivid **15.50** Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **19.00** Reporter **20.00** Radar **21.00** Köök **21.30** Krimi **22.00** Vice **22.40** Chicago tuletõrje **23.35** Õigustatud tapmine **01.30** Subboteja **02.20** Mõrvaennetajad **03.05** Reporter **03.55** 13 **05.25** Saage tuttavaks **05.45** Saladused

06.15 Tähesõjad **06.40** Printsess Sofia Esimene **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Selgeltnägijate tuleproov koos Marilyn Kerroga **13.20** Reis Venemaa lõppu – Tšukotka **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Kaua võib! **20.30** Suletud uste taga **21.30** Padjaklubi **22.30** Sherlock New Yorgis **23.30** Pantvang **01.40** Hawaii 5-0 **02.30** Ootamatult isaks **02.55** Talgalaässad **03.20** Padjaklubi **04.20** Seitsmesed uudised **05.25** Südameasi

07.00 Susapusa Okidos **07.10** Rüütel Miku **07.20** Pörsas Peppa **07.30** Tuutu ja Potsu **07.40** Sammalhammas, kus sa oled? **07.50** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.30** Mesitaru **08.40** Milymurrabead **08.45** Oktonaudid **09.00** Ringvaade **10.05** Oru valitseja **10.55** Plekktrumm **11.40** Nullpunkt **12.25** Eesti lood **12.55** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase **15.50** Väike kummitus Laban **16.00** Lastetuba **16.15** Mis? Miks? Kuidas? **16.20** Vahva Roosi **16.30** Oktonaudid **16.40** Džungliraamat **16.55** Pörsas Peppa **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Tuutu ja Potsu **17.35** Džungliässad **17.45** Vikerkaar Rubiin **18.00** Beni ja Holly väike kuningriik **18.10** Robin Hood **18.20** Toredade Asjade saar **18.30** Lastetuba **18.45** Lola Pikk-kõrv **18.50** Lammass Shaun **18.55** Uus Tase **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Kogutõde maitsest **20.50** Miranda **21.30** Kultuuriuudised **21.35** 4x4. Kaukaasia **22.05** Doris Payne´i elu ja kuriteod **23.20** Nümfomaan I **01.18** ERR.ee uudised

18. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Plekktrumm
12.35 Meie inimesed
13.00 Riigikogu infotund
14.00 Ajavaod. Riigi mehed
14.30 Uue aja asjad
14.40 ENSV
15.15 Hercule Poirot
16.05 Oru valitseja
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13
17.40 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Pealtnägija
20.55 100 luulepärl
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Suud puhtaks
23.00 Meie maailm
23.55 Ringvaade
01.01 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly **07.00** Warneri multimaania **07.25** Eskimotüdruk **07.35** Pöörased jänessed **08.00** Reporter **09.00** Purunenud elud **10.00** Armastuse maitse **11.00** Kodus ja võõrsil **11.30** Nädalalõpp Kanal 2ga **13.00** Radar **13.50** Meie Charly **14.50** Küladetektiivid **15.50** Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **19.00** Reporter **20.00** Suur lotokolmapäev – Rooside sõda **21.00** Köök **21.30** Dzhuna **22.30** Naistevangla **23.30** Ivo Linna Ameerika lugu **00.00** Surmarelv **00.50** Vice **01.25** Chicago tuletõrje **02.10** Nikita **02.55** Reporter **03.45** Saladused **04.10** Rooli võim **04.35** Hooaeg **05.15** Saage tuttavaks **05.35** Rizzoli ja Isles

06.15 Tähesõjad **06.40** Printsess Sofia Esimene **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Suletud uste taga **12.50** Padjaklubi **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Eesti parim pagar **21.00** Võimalik vaid Venemaal **21.30** Kiirus **22.30** Vabad mehed **21.30** Kiirus **2. Autopiloot** **00.00** Kondid **01.00** Kodumaa **02.00** Ameerika õudukas. mõrvamaja **03.20** Top Geari suurimad põrumised **03.35** Vabad mehed **04.20** Seitsmesed uudised **05.25** Südameasi

07.00 Robin Hood **07.10** Beni ja Holly väike kuningriik **07.20** Pörsas Peppa **07.30** Tuutu ja Potsu **07.40** Vikerkaar Rubiin **07.50** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.30** Mis? Miks? Kuidas? **08.35** Toredade Asjade saar **08.40** Lola Pikk-kõrv **08.45** Oktonaudid **09.00** Ringvaade **10.05** Oru valitseja **10.55** Heureka **11.25** Eesti TOP 7 **12.17** ERR.ee uudised **15.30** Uus Tase **15.50** Hiir Hops **16.00** Lastetuba **16.10** Mis? Miks? Kuidas? **16.15** Rüütel Rooste **16.30** Kessu **16.50** Kriksatrullid. Õpime joonistama **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Väike printsess **17.35** Peeter Pikk-kõrv **17.45** Sammalhammas, kus sa oled? **18.00** Rüütel Miku **18.10** Susapusa Okidos **18.20** Mesitaru **18.30** Lastetuba **18.45** Päev, kui Henri kohtas...? **18.50** Lammass Shaun **18.55** Uus Tase **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Kapist välja **20.00** Kontakt **21.15** Minu Noarootsi **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Tagasi tippu **23.15** Doris Payne´i elu ja kuriteod **00.33** ERR.ee uudised

19. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Pealtnägija
12.40 Foorum (subtiitritega)
13.40 Meie maailm
14.35 OP
15.05 ETV Live
15.20 Paksem kui vesi
16.05 Oru valitseja
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13
17.40 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Kadunud tsivilisatsiooni jälgedel
20.30 ENSV
20.55 Luuletus
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Kapital
22.10 La dolce vita – Itaalia filmimuusika
23.30 Üks koorilaul
23.35 Minu pere
00.05 Ringvaade
01.14 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänessed
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
13.00 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda **13.50** Meie Charly **14.50** Küladetektiivid **15.50** Tüdruk nimega Elif **17.00** Armastuse maitse **18.00** Purunenud elud **19.00** Reporter **20.00** Tund tähega **21.00** Köök **21.30** Me oleme Millerid **23.40** Djatlovi kuru intsident **01.35** Õigustatud tapmine **03.15** Reporter **04.10** Eetriapsud **2015** **04.20** Anakonda III **05.50** Ivo Linna Ameerika lugu

06.15 Tähesõjad **06.40** Printsess Sofia Esimene **07.05** Käsna-Kalle Kantpüks **07.35** Taevane armastus **08.35** Minu köök on parim **09.55** Kirgede torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35** Top Shop **11.50** Eesti parim pagar **12.50** Kutsuge Cobra 11 **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Reis Venemaa lõppu – Tšukotka **20.30** Vabad mehed **21.30** Kiirus **2. Autopiloot** **00.00** Kondid **01.00** Kodumaa **02.00** Ameerika õudukas. mõrvamaja **03.20** Top Geari suurimad põrumised **03.35** Vabad mehed **04.20** Seitsmesed uudised **05.25** Südameasi

07.00 Susapusa Okidos **07.10** Rüütel Miku **07.20** Kriksatrullid. Õpime joonistama **07.30** Väike printsess **07.40** Sammalhammas, kus sa oled? **07.50** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.30** Mis? Miks? Kuidas? **08.35** Mesitaru **08.40** Päev, kui Henri kohtas...? **08.45** Rüütel Rooste **09.00** Ringvaade **10.05** Oru valitseja **10.55** 4x4. Kaukaasia **11.25** Eesti muusikavideod **11.56** ERR.ee uudised **14.40** Uus Tase **15.05** Laskesuusatamise MK etapp **16.35** Väike prints **17.00** Karusmarjad metsikus looduses **17.25** Väike printsess **17.35** Priit ja Prääks **17.45** Vikerkaar Rubiin **18.00** Beni ja Holly väike kuningriik **18.10** Robin Hood **18.20** Toredade Asjade saar **18.30** Lastetuba **18.45** Tugitoolisport **18.55** Uus Tase **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Tareq Taylari Põhjamaade kokakunst **20.00** Origamikood **20.50** Heureka **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Fargo **22.45** Miranda dilemma 1 **23.20** Eesti TOP 7 **00.10** Revolutsioonilöömas **01.08** ERR.ee uudised

20. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon
11.50 Suud puhtaks
13.10 Kapital
13.40 La dolce vita – Itaalia filmimuusika
15.00 Üks koorilaul
15.05 Stuudiodžäss
15.35 Suusaajakiri
16.05 Oru valitseja
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13
17.40 Isa Brown
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
19.30 Minu pere
20.00 Meloodia 67
20.30 Rakett 69
20.55 100 luulepärl
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Saksamaa ´83
22.25 Diplomaatia
23.50 Pealtnägija
00.35 Ringvaade
01.11 ERR.ee uudised

06.15 Meie Charly
07.00 Warneri multimaania
07.25 Eskimotüdruk
07.35 Pöörased jänessed
08.00 Reporter
09.00 Purunenud elud
10.00 Armastuse maitse
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
13.00 Krimi
13.30 Heeringas Veenuse õlal
13.50 Meie Charly
14.50 Küladetektiivid
15.50 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Superheeringa parimad jutud
21.00 Köök
21.30 Dante tähtedega
23.45 Dante mäetipp
01.50 Me oleme Millerid
03.40 Reporter
04.30 Saage tuttavaks
04.50 Djatlovi kuru intsident

06.15 Tähesõjad. mässulised
06.40 Printsess Sofia Esimene
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Taevane armastus
08.35 Minu köök on parim
09.55 Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad
11.35 Top Shop
11.50 Vabad mehed
12.50 Juurdlust viivad läbi sensitiivid **13.50** Südameasi **14.50** Taevane armastus **15.50** Vaprad ja ilusad **16.20** Kirgede torm **17.25** Minu köök on parim **18.45** Seitsmesed uudised **20.00** Papad Mammad **20.55** Kääbik. Smaugi laastatud maa **00.00** Minu hääle kõla **01.35** Salemi nõiad **02.25** Kaunitar ja koletis **03.15** Papad Mammad **04.05** Võimalik vaid Venemaal **04.35** Seitsmesed uudised **05.40** Südameasi

07.00 Robin Hood **07.10** Beni ja Holly väike kuningriik **07.25** Väike printsess **07.35** Vikerkaar Rubiin **07.50** Karusmarjad metsikus looduses **08.15** Lastetuba **08.35** Kiisud, edasi! **08.40** Toredade Asjade saar **08.45** Kosmoselendurid **09.00** Ringvaade **10.05** Oru valitseja **10.55** Kapist välja **11.25** Eesti muusikavideod **11.58** ERR.ee uudised **14.40** Uus Tase **15.05** Laskesuusatamise MK etapp **16.45** Väike prints **17.10** Karusmarjad metsikus looduses **17.35** Mina ja Miia **17.55** Mukk ja Tšavapa **18.10** Zorro seiklused **18.30** Lastetuba **18.50** Lola Pikk-kõrv **18.55** Uus Tase **19.20** Aktuaalne kaamera **19.30** Ajavaod. Ärimehed **20.00** Kõrboja peremees **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Vihmapiißad **23.00** Plekktrumm **23.45** Fargo **00.57** ERR.ee uudised

21. jaanuar

07.30 Džungliässad
07.40 Hiir Hops
07.50 Väike prints
08.15 Mukk ja Tšavapa
08.25 Tugitoolisport
08.30 Maša ja karu
08.40 Lola Pikk-kõrv
08.45 Näpsud
08.50 Pörsas Peppa
08.55 Mina ka
09.00 Üks koorilaul
09.05 Meie inimesed
09.30 Meloodia 67
10.00 Maahommik
10.45 Önne 13 (subtiitritega)
11.15 Pealtnägija (subtiitritega)
12.05 Laulukarussell 2017
13.00 Dallas
13.45 Elu parim aeg
14.40 Täheleav
15.55 Asja lood
1

Reisikiri. Viva l'Italia!

37.
osa

JÄRJELUT

OLEV REMSU

Kahe peatuse vahel lööb mu ees maimuke ema süles tõinama. Isa haarab lapse sülele, astub juhini, ütleb talle midagi, juht peatab bussi, avab ukse, isa koos pirisejaga väljub. Näen läbi klaasseina, kuidas ta rehmab lapsel püksid põlvedest allapoole ning pissitab teda oma käte vahel.

Kui nad tagasi bussi tulevad, on lapse nägu naerul.

Tunneli seinad on... keele peale tuli sõna soditud, eks meil kõigil ole pindunud sõnapruuk küljes. Vähemalt minul.

Ei, grafiti hoogsate ja kirevate singa-vonga lainejoonte asemel ilutseb siin terve galerii maailma kuulsamaid maale – Edvard Munchi „Karje” kohe mitu korda. Henri de Toulouse-Lautreci Moulin Rouge'i pilte, üldse palju postimpressioniste, arvatavasti tegija lemmikuid.

Iga endast lugu pidav linnavalitsus võitleb grafitiplätserdustega. Ent kuidas sellisesse nähtusesse suhtuda? Maha kustutatud ei ole, järelikult aktsepteeritakse. Aga vahest on see tehtud

koguni linna tellimusel, võitlemaks grafitiga?

Mida ei tea, seda ei tea...

Jõuame tunnelist välja, näen, et tunneli peal kõrgub rohkete rõdudega, kaarja ja kauni fassaadiga korterelamu, iga ruutmeeter suurlinnas tuleb ära kasutada. Genovagi on koos eeslinnadega miljonlinn. Metroosse ja edasi!

Porta Soprana, kahe kõrge ümartorniga värv linnamüüris, mille kaudu pääseb sadamasse. Ja milleks kasutatakse torne? Forte Castellaciost oli saanud hotell, siinsest kaksiktornist elamu! Neis on aknad, värvapealne sobib ilusti rõduks, sellel on mõnus fellinilikku pesu kuivatada.

Igale ehitisele tuleb leida tänapäevane funktsioon, muidu see häviv.

Värava kõrval kõssitab pisike maja, ehk koguni hütt, kus arvatakse olevat elanud Kolumbus.

Oleksin mina kasvanud nii lähedal sadamale, oleks minust kindlasti saanud laevakapten. Mina sündisin ja elasin merest eemal, Tartu Supilinnas, minust sai

niisama retkleja. Mind tiivustas Emajõgi. Kui ma lapsepõlves Genova ja teiste linnade kaarte kopeerisin, lootsin, et kord sammun ma neil imelistel tänavatel.

Kooli ja ülikooli ajal, kui nõukogude võimu olemus selgeks sai, olin ma veendunud: ma ei näe neid linnu oma ihusilma-ga kunagi.

Ja palun – nüüd olen ma siin!

Mööda linna tiirutavad *shopping*-bussid, mis veavad ostuhimulisi turiste tasuta kaubamajast kaubamajja.

Bussiküljele on maalitud: BE HAPPY, BE SALE! Inglise keeles ja puha, muidu vahest keegi seda tõdemust ei usuks.

Ent kuidas seda eesti keelde tõlkida? Ehk: ole õnnelik, ole odav väljamüük?

Õnnelik on vaid kauba müüja/omanik, kellel läheb ju hästi, kui ta sulle midagi kaela sokutab.

• Iga endast lugu pidav linnavalitsus võitleb grafitiplätserdustega. Ent kuidas sellisesse nähtusesse suhtuda?

KULTUURITEATED

• TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark on suletud.

Ootame Sind taas alates 23. jaanuarist. spa@framare.ee.

Spaahotell Laine vee- ja saunakeskus on suletud. Ootame Teid taas alates 22. jaanuarist kell 13.

• TANTSUÕHTUD

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2): Oleme suletud. Ootame Sind taas alates 23. jaanuarist. www.framare.ee.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. 8.–22. jaanuaril talvepuhkusel, restoran suletud.

• KINO

Haapsalu kultuurikeskus (Posti 3): 15. jaan kl 15, 16. jaan kl 19 film „Miks just tema?”, pilet 4 €.

• KONTSERT

Haapsalu kultuurikeskuses 14. jaan kl 17 Ulrika Graubergi juubelikontsert „Kui hing on üks”, tasuta.

• TEATER

Haapsalu kultuurikeskuses 18. jaan kl 19 Ugala lavastus „Tasujad”, pilet 14 € ja 11 € Piletilevis ja Piletimaailmas.

Haapsalu kultuurikeskuses 18. jaan kl 12 Ugala lavastus „Võlur Oz”, pilet 11 € eelmüügis Piletilevis ja Piletimaailmas.

• KULLAMAAL

Kullamaa kultuurimajas 19. jaan kl 18 Jaak Ellingu filmiõhtu. Stanley Krameri komöödia „Meeletu, meeletu maailm”. Filmiohtu kõigile tasuta.

• MUUSEUMID

Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) K–P 11–17. www.salm.ee.

Lihula muuseum talvehooajal avatud ettevalmistisel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

Haapsalu raekoda (Kooli 2): K–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu pitsikeskus (Karja 25): T–R 11–16 ja L 11–15.

Ants Laikmaa majamuuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): K–P 11–16. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum: R–P 11–16. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muuseum R–P 11–16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum avatud T–L 11–16. www.aiboland.ee.

Hanila muuseum: avatud ettevalmistisel, tel 5335 8586, www.hanilamuuseum.ee.

• RAAMATUKOGU

Läänemaa keskraamatukogu: lugemissaal, avalik internetipunkt ja kojulaenutuse osakond (Posti 3) ja lasteosakond (Wiedemanni 11) avatud E–R 10–18, L 10–15. P suletud. Raamatulaenutuspunkt sotsiaalmajas (Kastani 7) avatud T 14–17 ja R 11–14. Vaata www.lib.haapsalu.ee.

• NÄITUSED

Maie kunstipood (Posti 2): E–R 10–18, L 10–15 Haapsalu ja Läänemaa kunstnike müüginäitus.

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11): raamatunäitus „Lutsuga kevadesse – Oskar Luts 130”. Ridala põhikooli kunstistuudio pildinäitus „Puu lugu”. Ridala keraamikaringi laste tööd „Linnud”.

Haapsalu Kunstikooli galerii (Jaani 2): avatud T–R 14–18 ja L 12–16. Õpilastööde näitus. Tasuta.

Haapsalu linnagalerii (Posti 3): Karl-Christoph Rebase näitus „Destroy to create”. Näitus on avatud 29. jaanuarini.

Keskraamatukogu (Posti 3): lugemissaali fuajees fotoklubi fotonäitus „Naine meie keskel”. Kojulaenutuse vahelael fotonäitus „Haapsalu muutumine 40 aasta jooksul”. Lugemissaali seintel Helen Lemberi fotonäitus „Tehnokraatlik ühiskond ja pärisolemine”. Toivo Tomingase näitus „Käbikandjad – Coniferae”.

Spaahotelli Laine fuajee galerii (Sadama 9/11): Taimi Ungersoni pastellmaalid „Peegeldused”.

KESKKONNAAMETI TEADE

KESKKONNAAMET

TEADE OÜ LINNAMÄE PEEKON LINNAMÄE SEAFARMI KESKKONNAKOMPLEKSLOA NR KKL/01 MUUTMISE TAOTLUSE MENETLUSSE VÕTMISE KOHTA

Kesklinnaamet teatab vastavalt tööstusheite seaduse § 33, et OÜ Linnamäe Peekon, registrikood 12256911, käitise asukohaga Oru küla, Oru vald, Läänemaa on esitanud vastavalt tööstusheite seaduse § 50 punktile 2 keskkonnamuutuse nr KKL/01 muutmise taotluse ning Kesklinnaamet on võtnud nimetatud taotluse menetlusse. Kompleksloa nõudeid muudetakse, kui saastatus on nii suur, et see põhjustab käitise tegevuskohas ebasoodsaid muutusi keskkonnas, mistõttu tuleb vähendada heite piirväärtusi või määrata lisapiirväärtused. Välisõhu seire tulemusel oli tuvastatud ammoniakaasi saastatuse taseme piirväärtuse ehk keskkonnanormatiivi käitise ületamine tootmisterritooriumi piiril, mistõttu soovitakse muuta käitise tootmisterritooriumi piire. Ettevõtte tootmisvõimsus ei suurene, kuid ettevõtte soovib kasutusele võtta uue välisõhu eralduvate saasteainete heitkoguste arvutamise meetodika.

Keskkonnamuutuse taotlusega saab tutvuda Kesklinnaameti Rapla kontoris, aadressil Tallinna mnt 14, Rapla või Kesklinnaameti dokumendiregistris aadressil <http://dhs-adr-kea.envir.ee/>. Ettepanekuid ja vastuväiteid taotluse kohta saab esitada Kesklinnaametile teate avaldamise päevast ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Täiendav info tel 484 1178 või e-posti aadressil kristiina.tiits@keskkonnaamet.ee. Avalikkust teavitatakse maakonnalehes Lääne Elu, ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Lääne-Nigula valla veebilehel. OÜ Linnamäe Peekon taotleb tegevust ei põhjusta riigipiiri ülest ebasoodsat mõju ning seega ei peeta konsultatsioone ühegi teise Euroopa Liidu liikmesriigiga.

Kas postkast jäi tühjaks? Telli Lääne Elu juba täna!

Tellida saab toimetusest tel 473 7222, www.le.ee või Eesti Postist.

TEATED

ELEKTRIKATKESTUSED

Elektrivõrgu hoolduse ja remondi tötu on elektrikatekstused:

16.–19. jaan kl 9.30–15.30 Saanika aj;

16. jaan kl 9–11 Mulgi, Künka, Kesk-küla, Kanama aj;

16. jaan kl 9–15 Uus-Kasari aj;

17. jaan kl 9–12 Jaama, Ülesõidu, Pille aj;

20. jaan kl 9.30–10.30 Nootsi aj;

20. jaan kl 11.30–15 Lodina aj.

Loodame teie arusaamisele ja mõistvale suhtumisele.

Imatra Elekter AS

Haapsalu Kunstikooli galerii
nüüd avatud Jaani 2
T–R 14–18 ja L 12–16.
Ootame teid näitust külastama!

Ridala Vallavalitsuse teade

12. jaanuari 2017. a istungil algatas Ridala Vallavalitsus korraldusega nr 5 korralduse „Liikluspindadele kohanime määramine” eelnõu. Korralduse eelnõu on avalikustatud Ridala valla kodulehel www.ridala.ee.

Ridala Vallavalitsus

Allfilm otsib vanu talurahvatriideid mängufilmele „Tõde ja õigus”

Kui sul koguvad pööningul tolmu vanad kasukad, linased riided, saapad, viisud vms, anna meile märku – puhume neile uue elu sisse ja talletame kinolinal ajalukku.

Kontakt: 5546817, allfilm@allfilm.ee

Lääne Elu

Ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval

Toimetuse aadress:

Posti 30, 90504 Haapsalu.

Toimetus 473 7222,

kuulutused ja reklaam 473 7111,

faks 473 7040, e-post info@le.ee

Kodulehekül: www.le.ee

Peatoimetaja Andrus Karnau

Toimetajad Kaie Ilves, Kaire Reiljan,

Urmas Lauri, Lemmi Kann, Tarmo Üuemaa

Reklaam reklaam@le.ee

Küljendaja Tiina Liiv

Korrektoir Heli Tammi

Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja Merilin Sellik

Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk

Raamatupidaja Vilma Hõõvel

Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504

Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod

Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,
SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eal.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Auto- ja majavõtmete valmistamine, lukkude paigaldus ja müük. Autoraadiod ja kõlarid. Autoalar-mid. Rauduksed. LVL OÜ, Posti 39 (veetorn), tel 473 3247 ja 507 7979.

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehitus-laudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuu, kuiv või toores, nii lahti-selt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv okaspuu 37; toores lepp 28; kask 35; okaspuu 33 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kami-napuud ning pakitud turba- ja pui-dubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Nigula Saeveski müüb ehituslikku saematerjali ja küttepuid (konteineris). Ka saagimisteenus. Tel 502 0531 ja 502 1792.

Müüa pakitud turba- ja puidubriketti koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 507 8754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuid müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tame alates 5 rm. Hind koos kohale-veoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

30–70 cm toores lehtpuu, hind al 30 €, metsakuiv okaspuu al 35 €, tarne al 10 rm, transport hinnas. 3meetrine küttepuid, tarne al 30 tm. Tel 502 4895.

Müüa 3 m küttepuid (hall lepp, kask, saar) koos kohaleveoga. Hind kokku-leppel. Samas müüa saetud-lõhutud küttepuid mitmes pikkuses (hind al 27 €/rm). Kohalevedu. Tel 505 3786.

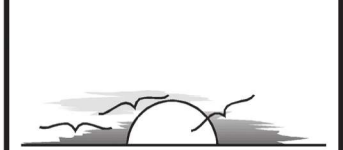
Otse tootjalt. Pakitud küttematerjal: puidubrikett al 133 €, turbabrikett, pellet ja klotsid. Vedu. Tel 506 8501.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Puidubrikett 960 kg alus 139 €. Puidugraanul 960 kg alus 169 €. Rohkem infot kodulehelt balticpellet.ee või tel 5891 5954. Hinna sees koju-vedu Läänemaal.

OST

Ostan või rendin ajaloolist kalapüügiõigust. Kõik pakkumused oodatud. Tel 5857 5060.

Vaikselt lahkusid, emake hea – muredest, valudest enam ei tea.

VILMA SOODAM
22.5.1923–11.1.2017

Leinavad tütre peredega

Tunde tasa lõõb aegade kell, jääb alles mälestus hea ja hell.

Südamlilik kaastunne Sirje Saukasele armsa ema

VILMA SOODAMI
surma puhul.

Läänemaa haigla aktiivravi osakond

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Vanametalli ost ning olme- ja ohtlike jäätmete vastuvõtt Pulpapää Läänemaa jäätmejaamas. Töstukauto teenus, metalli lõikamine. E–R kl 9–17, L 9–14. www.feralmet.ee. Tel 5668 1436.

Lihula antiigiäri ostab parima hinnaga vanavara, kunsti, kulda, hõbedat, märke, rahasid, raamatuid ja muud. Tühjendusostud majapidamise lõpetamisel. Tel 5691 5347.

Taebla Vanametallis aasta alguse kampaania raames romusõiduki hind al. 95 €/t. Auto arvelt maha võtmine kohapeal. Vedu kokkuleppel. Info tel 5684 4145 või 5620 0240. www.taeblaauto.ee.

AUTOD

Müüa 4 VW velgedel rehvi, moot 185/65/14. Hind 100 €. Tel 5341 2912.

KINNISVARA

 Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee

KINNISVARATEHINGUD ja HINDAMINE.
Tel **473 4376**.

Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

 Posti 18, Haapsalu.

Võtame müüki teie KINNISVARA.
Kokkuleppel kliendiga kohene väljaost.
ott@apslund.ee, tel 506 9600.

Ostan 2toalise korteri. Tel 551 6283.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põlumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Triovara Halduse OÜ ostab põllu- ja metsakinnistuid üle Eesti. Tel 507 2231.

Ostan garaaži Haapsalus Aia tänaval. Hind 1500 eurot. Palun helistage tel 5599 8068.

Müüa soodsalt 3toaline korter Lihulas. Hind 8900 €. Korteri on heas korras. Aadress: Ristiku tn 1, Lihula. Tel 5621 4375.

TEENUS

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehitustööd. Tel 5347 7919.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaeve- ja planeerimistööd kopplaaduri-ga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaajaline kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrusmajade trepikojad jm. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

Puurkaevude puurimine ja projektee-rimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeral-dus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toreks ja meeldejäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remonditööd. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Nõelravi Läänemaa haigla poli-kliinikus. Näidustused: pea-, kaela- ja seljavalu, lihasepinged, kolmnärvivalu, näonärvihälvatus, unetus, ärevus, stress, bronhiaalastma, kõhukin-nisus, menstruaalvalud, suitsetamisest loobumine. Eelregistreerimine tel 503 2504.

Trepid ja treppide valmistamine. Töö kiire ja kvaliteetne, tasuta konsultatsioon. https://www.facebook.com/Trepiabi/ Infotel 5560 1008. Risto

Viin ära teie majast, korterist ja keld-rist kodumasinad, vana mööblit, metalli, ehitusprahit jms. Lammustustööd. Hind kokkuleppel. Tel 5802 9660.

Matusebüroost, Kooli 4, E–R 9–15, matuseteenused: auto, puusärgid, ristid, pärjad, kimbud, hauakivid ja -plaadid. Tel 473 7210, 514 6239. Matuseteenused Lihulas tel 5373 0448.

TÖÖPAKKUMINE

OÜ Helm võtab tööle ehitustöölisi ja abitöölisi ehitusele. Tel 5666 0149, info@helm.ee.

AS Rannarootsi Lihatoöstus võtab tööle inventaripesija. CV saata personal@rannarootsi.ee, tel 472 5083.

Firma otsib **E-kategooria autojuhti** Tallinna–Rootsi liinil. Tel 5656 5050.

LOOMAD

Haapsalu Loomakliinik
Posti 5. E–R kl 10–18.
Pood E–R 9–18, L 10–14.
Tel 473 5566, 5694 5545.

METS

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid**.
Tel **511 0415** ja **517 9866**.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 900 1727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetused kuulutuste sisu eest ei vastuta.

TEADE

Läänemaa vähiühing on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba 10 aastat. Oleme tänulikud abi ja toetuse eest. Läänemaa vähiühing, SEB EE621010220047448013.

NALI

Väljavõtteid arstide toimikutest

- Patsient paranes ravist hoolimata.
- Patsient lõpetatakse kortisooni-annusega mõne päeva pärast.
- Teeme kliendist koopia ja anname kaasa.
- Joonud 2 pudelit viina poole mehe peale.
- Parema kõrva kasutamine vasakul pool ei ole soovitatav.
- Räägib, et kõrvalestad võivad hommikul väga valusad olla, kui need padjalt tõsta.
- Voodihaige söömine võib tõesti raske olla.
- Telefonikõne põhjal on pähe tulnud muhk.
- Lapsepõlves saanud kiviviske pähe.
- Aastaid põdenud oma vana haiget meest.
- Patsient pärit Vantaast, muud vi-ga ei ole.
- Peres koer, kes elab väljas (käib toas ainult küüsi lõikamas).
- Hommikud eriti hommikuti rasked.
- Patsient tuleb õhupuuduse tõttu öösel purjuspäi.
- Vasak lõug hakkas valutama.
- Heas töökorras kirves, mis tekitas eriti kauni lõikehaava.
- Antud hetkel pole valu pära- kus ega ka mitte väljajäet.
- Kord nädalas saab kodus füsioterapeuti.
- Kips pole eriti valutanud.
- Leitud haav vasakus kulmukarvas.
- Emaplaat vastab 90. rasedusnädalale.
- Tantsides teatab patsient, et parem õlg läks paigast ära.

UUED ILMAKODANIKUD

Nimi on pandud uutele ilmakodanikele

Haapsalu linn KARL OSKAR NURMS sünd 15. detsembril	Noarootsi vald KRISTOFER UMDA sünd 26. novembril ROOSI TÕUTS sünd 25. detsembril
Lihula vald KIRSI-KRISTELLE KIVISELG sünd 25. novembril EMILY PIKPÕLD sünd 4. detsembril KRISTJAN JOHANSON sünd 22. novembril OSKAR KANTER sünd 22. detsembril	Ridala vald KETE SILDE sünd 14. novembril EMILY TRALLA sünd 2. detsembril
Lääne-Nigula vald JAKO KORPE sünd 5. detsembril TEELE KOLTER sünd 10. detsembril CHRIS ALLIKA sünd 13. detsembril SEBASTIAN TUULIK sünd 21. detsembril	

Õnne lastele ja vanematele!

NALI

- Proov tuleb uriinist minu lauale.
 - Seostab oma seisundit sellega, et on maganud, hingamisteed teki all.
 - Vähemalt 2 päeva on peas kuulnud Saatuse tangot. Nüüd on peas helisevast muusikast nii kõrin, et üritas enesetappu.
 - Patsient tuleb näitama parema käe keskmist sõrme.
 - Hommikul hakkasid huuled alla vajuma.
 - Saabumise põhjus: uriinilõhn hingeõhus, pea tundub tobe.
 - Patsient on 78-aastane naine, kes tütreaga rääkides nikastas lõualuu.
 - Omal käel umbes 10 tundi tagasi peksa saanud.
 - Täna hommikul läks patsient vetsu. Siis tekkis kummaline tunne, et on seal varem ka käinud.
 - Patsient kukkus eile ja lõi ära vasaku pea. Kirurgiga konsulteeritud.
 - Raviks on määratud jala kinnitamine 3 nädalaks naabri varba külge.
 - Patsient räägib, et abikaasa hüppas tema rinnakorvi peal, kui ta kõhuli lamas.
 - Parem külg kukkus hobuse seljast esmaspäeval.
 - Uuringul patsient soojeneb. Üldine seisund hea. Antud hetkel surnud.
 - Silmast prügi eemaldamine labidaga ja muud meetmed.
 - Hingeldab 5 kilomeetrit käimata.
 - Just vasak silm on hakanud pärast kaeoperatsiooni rippuma ja oli juba ennegi häirinud.
 - Patsient saabus kell 13.09 kiirabisse, kus olevat saanud kuuli kuklasse.
 - Võtab riidest lahti ja paneb riidesse teiste abita. Kõnnak on kange eriti sokkide ja kingade osas. Vaevused kingas ja soovib selle eemaldamist.
 - Neeruvaagnasse pääseb nüüd hästi. Käime seal ringi ja vaatame. Kontroll kolm nädalat.
 - Kui gaasimull on kadunud, võib patsient lennata.
 - Retsept vajadusel ära süüa.
 - Patsienti laiendatud ühe tilga Tro-picamidiga
 - Puusavaevuse pärast ravil oma silmaarsti juures.
 - Patsient on 4 kuu vanune mees.
 - Palju pahkluid mõlemas jalas, rohkem aga vasakus.
 - Patsiendi kuulmine on oluliselt halvenenud. Tegelikult ei kuule ta vasaku silmaga enam üldse.
 - Räägib, et hommikuti on kella 4–6 ajal nälgijavajadus.
 - Mõnikord ei õnnestu samal ajal autot juhtida ja aknaid pesta.
 - Pääses õnnetusest kergete vigastustega, kuna arst lasi ta pärast kontrolli koju.
 - Diagnoos: paberitööline.
 - Kukkudes kaotas meelemärguse põrandale.
 - Patsient käib kepi najal sellele toetumata.
 - Oma tütu järgi saab patsient oma põlvega igapäevaelus hästi läbi.
 - Muuhulgas suudab piimapakki edukalt ühest kohast teise liigutada.
 - Jalad takistavad veel natuke käimist
- Olgem terved!**

MARTNA VALLAVALITSUSE TEADE

Vallavara müük

Martna Vallavolikogu 19.12.2016 otsuse nr 127 alusel müüb Martna Vallavalitsus otsustuskorras Martna vallas, Kabeli külas asuva Nurga kinnistu (kastastritunnus 45201:001:0495). Müügi hind on 3000 eurot.

Oma ostusoovist palume kirjalikult teada anda hiljemalt 30.01.2017 kl 10 Martna Vallavalitsuse aadressil Martna, Martna vald, 90601 Läänemaa või vallavalitsus@martna.ee.

Vara müügi tingimustega saab tutvuda Martna Vallavalitsuse kodulehel www.martna.ee rubriigis kinnisvara müük.

Lisainfo saamiseks pöörduda arendusnõunikule poole tööpäeviti kell 09–15.30 (tel 472 5045, e-post Janno.Randmaa@martna.ee).

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha kontole 221046665398, Swedbank AS.

Teave Läänemaa portaalis www.laanemaa.ee (alajaotus „Elanikule”, Läänemaa Abikassa).

Reakuulutus (kuni 4 rida): tööpakkumine, mets, kinnisvara, koolitus ja auto 4,50 €, alates 4. korrast 3,60 €; müük, loomad, teenus, ost, mitmesugust ja soovin üürida 3 €, alates 4. korrast 2,58 €; töötösimine 1,94 €. Kood 1 €. Raamiga kuulutus 1,02 €/cm², logoga 1,20 €/cm², kordus 20% soodsam. Leinakuulutus 10,50 €, topeltsuuruses 18 € ja matuseteade (topeltsuuruses) 10,50 €. Õnnitlus: väike 10,50 € ja topeltsuuruses 18 €. Tänuavaldus 10,50 €. Teated 0,60 €/cm²; raamitult 0,72 €/cm². Kuhu minna 0,36 €/cm². Kirikuteated 12 €/kuus kogudus. Avatud E–R kl 8.30–17, tel 473 7111, faks 473 7040, e-post info@le.ee

SISUTURUNDUS

TERINA TIKKA

Endla toob Lihulasse „Kolme õe” loo

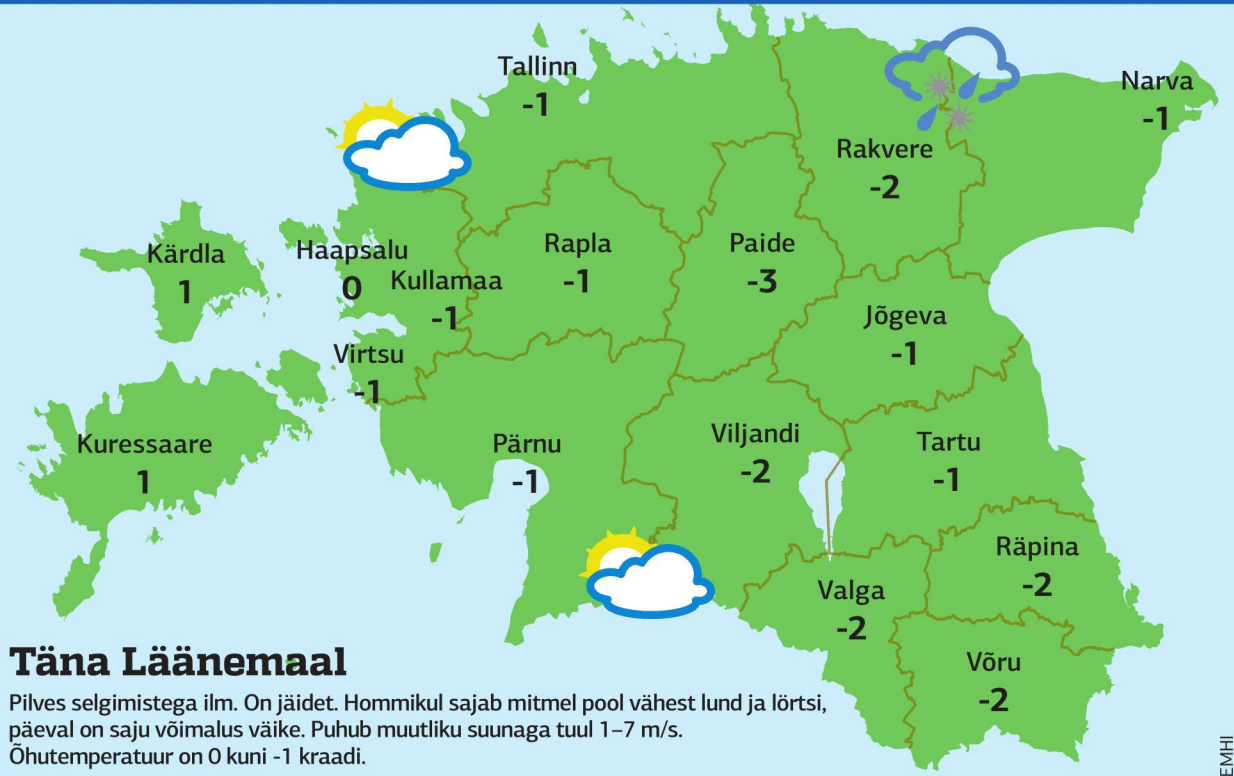
Esmaspäeval mängib Endla teater Lihula kultuuri-keskuses Ralf Långbacka tragikomöödiat „Olga, Irina ja mina”, mis räägib kolmest näitlejannast, kes mängisid 20 aasta eest Tšehhovi „Kolmes ões”.

Nüüd saavad nad taas kokku, keskealsed naised, kelle elu on üksteisest kaugemale viinud, ning räägivad elust, teatrist, armastusest ja igatsusest. Ja siis liitub nendega kunagine Veršinin, kuulus ja armastatud näitleja. Šampuseklaasid kõlisevad, päevavalgele tulevad üha uued saladused ja väljas sajab lund...

„Hästi lihtne lugu,” ütleb lavastaja Ingomar Vihmar, „aga seal on sees mingi tunne, mida olen kaua otsinud – tohutu igatsus. Selles igatsuses on aga rahu ja kohalolu, teadmine, et tegelikult on see igatsus igati hea.”

Mängivad Kleer Maibaum-Vihmar, Carmen Mikiver, Jaan Rekkor ning Hilje Murel. **ENDLA TEATER**

ILMAENNUSTUS

Täna Läänemaal

Pilves selgimistega ilm. On jäidet. Hommikul sajab mitmel pool vähest lund ja lörtsi, päeval on saju võimalus väike. Puhub muutliku suunaga tuul 1–7 m/s. Õhutemperatuur on 0 kuni -1 kraadi.

Pühapäev

läänetuul
2–7 m/s

öö päev

-4°...-1°

Esmaspäev

muutlik tuul
1–5 m/s

-8°...-2°

Teisipäev

muutlik tuul
2–7 m/s

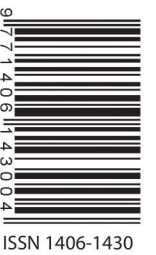
-6°...-1°

Kolmapäev

edela-, lõunatuul
3–10 m/s

-4°...-1°

ISSN 1406-1430

VAATA KA
WWW.LE.EE

Aasta alguse allahindlus

Haapsalu Kaubamaja
5.-31. jaanuar 2017

-70%

Hinnad langevad kuni

-70%

ASi Gadox meistrite vastuvõttudel on soodustingimustel müük avatud. Kaasa võtta isikliku abivahendi kaart ja arstitõend abivahendi vajaduse kohta.

Haapsalu sotsiaalmajas (Kastani 7)
19. jaanuaril kell 10–12.
Info ja registreerimine tel 650 1322.

AS Gadox
Türi 10c, 11313 Tallinn.
Tel 650 1322
info@gadox.ee, www.gadox.ee

Gadox
ORTOPEEDIA TEENISTUS

AM TIMBER

ostab
KASVAVAT METSA ja VÕSA
(ka väheväärtuslikku),
METSAMATERJALI.

Tel 507 9940

amtimber001@hotmail.com

Lääne Elu

TELLI LÄÄNE ELU
VÄHEMALT 6 KUUKS
JA VÕIDA REIS KAHELE
KEVADISSE HOLLANDISSE
TIIT REISIDE POOLT

Loosime välja ka
Haapsalu Tarbijate Ühistu
6 x 30 € kinkekaardid

HEAD LOOSIÖNNE!

Kampaania kestab 20. märtsini

TELLIMINE:

1. Kodulehelt www.le.ee -> TELLIMINE
2. Toimetusest Posti 30, Haapsalu
3. Helistades telefonil 473 7222

TIT
REISID

Haapsalu Tarbijate Ühistu

coop

Hoiame kokku!

1 kuu	8,60 eurot	7 kuud	51,20 eurot
2 kuud	17,20 eurot	8 kuud	58,60 eurot
3 kuud	22,00 eurot	9 kuud	65,90 eurot
4 kuud	29,30 eurot	10 kuud	73,20 eurot
5 kuud	36,60 eurot	11 kuud	80,50 eurot
6 kuud	43,90 eurot	12 kuud	87,80 eurot

LÄÄNE ELU

TELLIMISHINNAD

www.le.ee

tel 473 7222

Sõlmi nüüd pangas e-arve püsimakse leping
ja maksa kuu eest ainult 7,32 eurot